

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Στο Σχέδιο Νόμου
«Νόμος περί Ναρκωτικών και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ Α
«ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ»

Προοίμιο

Η διάδοση των ναρκωτικών, φαινόμενο με παγκόσμιες και με εθνικές διαστάσεις, συνεχίζει να πλήττει τη σύγχρονη κοινωνία. Παγκοσμίως ο αριθμός όσων καταχρώνται ναρκωτικά υπερβαίνει τα 20.000.000 ανθρώπων (βλ. United Nations Office of Drugs and Crime, Principles of Drug Dependence Treatment, N. York 2009). Στη χώρα μας ο αριθμός των θανάτων που επισήμως συνδέονται με την κατάχρηση ναρκωτικών κυμαίνονται περί τους 300. Εξαιρετικά επιβαρυντικό είναι το γεγονός ότι περί το 40% κινείται το ποσοστό των κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές με καταδίκες που άμεσα αφορούν τα ναρκωτικά. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά τον Αύγουστο 2012, 4.235 από ένα σύνολο 12.297 κρατουμένων ανήκαν στην κατηγορία αυτή, ενώ πολλοί επιπλέον κρατούνται για εγκλήματα εμμέσως πλην σαφώς συνδεδόμενα με τη διάδοση των ναρκωτικών (κλοπές, ληστείες, πλαστογραφίες, σωματεμπορία, νομιμοποίηση παράνομων εσόδων κ.λπ.).

Με δυο λόγια, ο μεγάλος αριθμός των κρατουμένων για πράξεις σχετικές με τα ναρκωτικά συνιστά κύριο αίτιο της υπερφόρτωσης των ελληνικών φυλακών.

Είναι σαφές ότι οι δυσμενείς συνέπειες του συγκεκριμένου φαινομένου κατατάσσονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες. Από τη μια πλευρά πλήττουν την υγεία, φθάνοντας στην χειρότερη περίπτωση στην πρόκληση θανάτων. Από την άλλη συναντώνται κοινωνικοψυχολογικές συνέπειες, με μεγαλύτερη την ανάπτυξη εγκληματικότητας: Ο κοινωνικός αποκλεισμός των εξαρτημένων, η δυστυχία των οικογενειών, η υπερφόρτωση των

φυλακών και η προσφορά γόνιμου υπεδάφους στο οργανωμένο έγκλημα συνιστούν τις ιδιαίτερες όψεις του γενικού φαινομένου.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν μπορούσε να μείνει αδιάφορο μπροστά σε αυτό το φαινόμενο. Έτσι, με την υπ' αριθμ. 27788/17.3.2010 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συγκροτήθηκε Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Νικόλαο Παρασκευόπουλο, Καθηγητή Νομικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως Πρόεδρο, Λεωνίδα Κοτσαλή, Καθηγητή Νομικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ευσταθία Λαμπροπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, Αλέξανδρο Κωστάρα, Αναπληρωτή Καθηγητή Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Ιωάννη Μπέκα, Αναπληρωτή Καθηγητή Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Μινέρβα-Μελπομένη Μαλλιώρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νικόλαο Βόκα, Πρόεδρο Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνο Κοσμάτο, Ειδικό Επιστήμονα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Νικόλαο Καρακούκη, Ιατροδικαστή Α' Τάξεως της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιά, Κωνσταντίνο Παναγιωτόπουλο, Αστυνομό Α' της Δίωξης Ναρκωτικών Αττικής, Γρηγόριο Τσόλια, Δικηγόρο Αθηνών, ως μέλη και γραμματέα την Ν. Κωνσταντίνου, προκειμένου να προβεί στην αναμόρφωση των διατάξεων του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά. Η Επιτροπή σε σύντομο χρονικό διάστημα υπέβαλε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Σχέδιο Νόμου με πλήρη Αιτιολογική Έκθεση, προβαίνουσα στη σύνταξη νέου σχεδίου Κώδικα επί τη βάση του οποίου συντάχθηκε το προκείμενο Σχέδιο Νόμου.

Στη χώρα μας πρώτο θεμέλιο της ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας αποτέλεσε ο Ν. 1729/1987, ο οποίος εισήγαγε χρήσιμες διακρίσεις στην ποινική μεταχείριση και ίδρυσε τον πρώτο πανελλήνιο οργανισμό απεξάρτησης, το ΚΕΘΕΑ. Η αφιέρωση του άρθρου 1 του συγκεκριμένου νόμου στην ίδρυση αυτή αποτελούσε ένα δείγμα συμβολικής

προτεραιότητας της θεραπευτικής προσέγγισης στη συνείδηση του τότε νομοθέτη.

Έκτοτε οι νομοθετικές επεμβάσεις ήταν πολύ συχνές. Η πρώτη έλαβε χώρα (Ν. 1738/1987) δύο μόλις μήνες μετά την ψήφιση του βασικού νομοθετήματος, ενώ η τελευταία (Ν. 3811/2009) είναι πρόσφατη και ήδη αισθητή στη δικαστηριακή πράξη. Ανάμεσα σε όσες μεσολάβησαν οπωσδήποτε ξεχωρίζει ο Ν. 2161/1993, η ίδρυση του ΟΚΑΝΑ και η παροχή υποκαταστάτων στους εξαρτημένους από ναρκωτικά. Οι αποσπασματικές, έστω, αυτές μεταρρυθμίσεις έχουν συμβάλει στη διόρθωση αρκετών ακαμψιών. Επίσης η κωδικοποίηση των ρυθμίσεων (Ν. 3459/2006) διευκόλυνε σημαντικά την εφαρμογή τους.

Αξιοσημείωτη διεθνή εξέλιξη στο θεσμικό πεδίο κατά τα τελευταία έτη συνιστά η έκδοση της Απόφασης – πλαίσιο του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2004 (2004/757/ΔΕΥ) για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και με τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

Ορισμένες από τις διατάξεις της συγκεκριμένης απόφασης ήδη οδήγησαν σε επιμέρους προσαρμογές της ελληνικής ποινικής νομοθεσίας (βλ. π.χ. άρθρο 33 Α.Ν. 3459/2006 που προστέθηκε με το άρθρο 12 Ν. 3727/2008). Κατά τα λοιπά, οι περιλαμβανόμενοι στο άρθρο 2 της παραπάνω Απόφασης – Πλαίσιο ορισμοί δεν απέχουν από τους αντίστοιχους της ισχύουσας ελληνικής ποινικής νομοθεσίας. Όσο για τις προτεινόμενες (άρθρο 4 της ίδιας Απόφασης) ως αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις, καταρχήν παρατηρείται ότι από το συγκεκριμένο ευρωπαϊκό θεσμικό εργαλείο δεν μπορούν να προκύψουν δεσμεύσεις για συγκεκριμένα ύψη ποινών. Γίνεται ωστόσο σαφές ότι τα θεσπιζόμενα από την Απόφαση – Πλαίσιο όρια ποινής, τόσο για τα βασικά εγκλήματα διακίνησης ναρκωτικών όσο και για τις βαρύτερες μορφές, είναι αισθητά χαμηλότερα από τα αντίστοιχα της ελληνικής νομοθεσίας.

Εν τω μεταξύ, οι πραγματικές εξελίξεις στο διεθνή και στον εγχώριο ορίζοντα κατά την τελευταία τριακονταετία υπερακόντισαν ποσοτικά και

ποιοτικά τις προβλέψεις του νομοθέτη. Σημειώνουμε τα κυριότερα ευρήματα:

A) Η ανάπτυξη των διακρατικών σχέσεων, της τεχνολογίας και των επικοινωνιών ενίσχυσε τις δυνατότητες και δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος.

B) Ορισμένες ναρκωτικές ουσίες συνδέθηκαν με την ψυχαγωγία των νέων, πράγμα που συντέλεσε σε ευρύτερη διάδοσή τους.

Γ) Η στήριξη της προληπτικής πολιτικής ιδίως στην καταπολέμηση της προσφοράς, δηλαδή του εμπορίου, διέψευσε τις προσδοκίες. Προέκυψε ότι μόνο ο συνδυασμός πολιτικών κατά της προσφοράς και κατά της ζήτησης ναρκωτικών, κι όχι μονομερώς η επιβάρυνση των ποινών, εμφανίζει αποτελεσματικότητα.

Χαρακτηριστικά είναι τα στοιχεία που προκύπτουν από πρόσφατη ειδική συγκριτική για τις ποινές Έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά και τις Εξαρτήσεις (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Selected Issue 2009. Drug Offences: Sentencing and other Outcomes). Η συγκεκριμένη Έκθεση επισημαίνει ότι παρά την έκδοση της Απόφασης – Πλαίσιο του 2004 οι νομοθεσίες των ευρωπαϊκών χωρών – μελών εμφανίζουν σημαντικές ανομοιομορφίες ως προς τους ορισμούς, τις διακρίσεις μεταξύ εγκλημάτων διακίνησης και άλλων που υπηρετούν την προσωπική χρήση, καθώς και ως προς τις ποινές. Οι διαφορές αυτές οδηγούν αντίστοιχα σε σημαντικές διαφοροποιήσεις του αριθμού και του ποσοστού των καταδικών. Σε γενικές γραμμές παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα, με βάση τα δεδομένα των χωρών που απήντησαν: για τις περισσότερες χώρες το μέσο ύψος ποινής, αναστελλόμενης ή μη, για εγκλήματα χρήσης (χρήσης ή προσωπικής κατοχής) ναρκωτικών ήταν σημαντικά χαμηλότερο από το ένα έτος. Οι ποινές για διακίνηση βασικής νομοτυπικής μορφής επίσης σε αρκετές περιπτώσεις αναστέλλονται, ενώ το ύψος τους δεν φαίνεται να υπερβαίνει τα τρία έτη (βλ. πίνακα 5, σελ. 15 Εκθέσεως).

Ιδιαίτερο συγκριτικό ενδιαφέρον εμφανίζουν οι ποινές για τις πιο επιβαρυνμένες μορφές διακίνησης. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τα επιβληθέντα στοιχεία (βλ. σελ. 16 Εκθέσεως):

- Στην Αγγλία και Ουαλία, στην Ιρλανδία και στη Σουηδία σε καμία περίπτωση δεν επιβλήθηκε η ανώτατη ποινή κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς.

- Στην Ιρλανδία κατά τα έτη 1999, 2000 και 2001 μεταξύ 55 ανάλογων περιπτώσεων (διακίνηση ναρκωτικών αξίας άνω των 12.700 Ευρώ) επιβλήθηκε ποινή άνω της φυλάκισης 10 ετών, ενώ στις λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίστηκαν ελαφρυντικές περιστάσεις.

- Στην Πολωνία σε αντίστοιχες επιβαρυντικές μορφές διακίνησης μόνο στο 42% των καταδικών επιβλήθηκε άμεσα φυλάκιση, ενώ στο 57% η ποινή αναστάλη.

- Στη Δανία, παρά την αύξηση των αντίστοιχων προβλεπόμενων ποινών, η μέση ποινή, αν δεν αναστέλλεται, κυμαίνεται μεταξύ 20 και 30 μηνών.

Γενικά, όπως σημειώνεται, οι βαρύτερες προβλεπόμενες ποινές για διακίνηση ναρκωτικών επιβάλλονται σπάνια. Το εύρημα αυτό οδηγεί στη διάγνωση μιας σημαντικής διαφοράς με τη χώρα μας, όπου η ανώτατη ποινή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται σε αρκετές περιπτώσεις ετησίως. Για την αξιολόγηση αυτής της διαφοράς πρέπει πάντως να ληφθεί υπόψη, ότι η εξάρτηση στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες εκτιμάται ως γενικό ελαφρυντικό, κι όχι ως ειδικός λόγος μείωσης της απειλούμενης ποινής.

- Οι ευρωπαϊκές χώρες που απέστειλαν σχετικά στοιχεία, δείχνουν μια αυξημένη τάση επιβολής εναλλακτικών (ανοικτών) μέτρων θεραπείας αντί φυλάκισης. Ωστόσο 14 από τις 26 χώρες δεν απέστειλαν σχετικά στοιχεία (βλ. Έκθεση, σελ. 18).

Η χώρα μας οφείλει να αξιολογήσει ένα σημαντικό εύρημα. Συγκεκριμένη έρευνα – αξιολόγηση του θεραπευτικού έργου του ΚΕΘΕΑ που έλαβε χώρα με διεθνή επίβλεψη (βλ. Δ. Αγραφιώτη – Ε. Καμπριάνη, Εξαρτήσεις 2002, σελ. 12, 18), έδειξε τα ακόλουθα: Από όσους παρέμειναν σε θεραπευτικές κοινότητες για διάστημα άνω του ενός έτους, το 73% δεν είχε πλέον ποινικές εκκρεμότητες πέντε έτη μετά την είσοδό τους στη θεραπευτική

διαδικασία. Εξάλλου, το 100% όσων έλαβαν μέρος στην έρευνα, αφενός δεν είχε καμιά (εμφανή ή αφανή) παράνομη δραστηριότητα κατά τις τελευταίες 30 ημέρες πριν ερωτηθεί, αφετέρου δεν είχε εμπειρία φυλάκισης κατά την πενταετία. Αν οι αριθμοί αυτοί συγκριθούν με τα υψηλά ποσοστά υποτροπής όσων αποφυλακίζονται, προκύπτει ότι η προληπτική δυναμική της απεξάρτησης είναι πολύ ισχυρότερη από την αντίστοιχη της φυλακής.

Παρά το συγκεκριμένο εύρημα και τη διεθνή εμπειρία, η εφαρμογή των ρυθμίσεων και η ποινική αντιμετώπιση του προβλήματος φαίνονται να διστάζουν ενώπιον των εναλλακτικών μέτρων απεξάρτησης. Αυτή η διστακτικότητα έχει ως αναπόφευκτες συνέπειες την υπερφόρτωση των φυλακών και την αδυναμία κοινωνικής επανένταξης και άσκησης δευτερογενώς προληπτικής πολιτικής. Προφανώς, αιτιολογείται όχι μόνο με βάση αδυναμίες της εφαρμογής (π.χ. έλλειψη προγραμμάτων επιμόρφωσης των δικαστών για τις εξελίξεις), αλλά και με βάση τις ατέλειες και την πολυπλοκότητα της κείμενης νομοθεσίας.

Με βάση τα παραπάνω, η μεταρρύθμιση του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά εμφανίζεται αναγκαία στις εξής κατευθύνσεις:

- Αυστηρή καταστολή των βαρύτερων και οργανωμένων μορφών διακίνησης, αλλά με προσεκτικό διαχωρισμό τους από τις ελαφρύτερες περιπτώσεις.
- Γενικά, προσπάθεια διάκρισης και διαβάθμισης των σχετικών εγκλημάτων, ώστε να αποφεύγονται οι δυσανάλογα βαριές ή ευνοϊκές μεταχειρίσεις.
- Διευκόλυνση της ουσιαστικής εφαρμογής μέτρων απεξάρτησης (σωματικής και ψυχολογικής) αντί του εγκλεισμού στις κοινές συνθήκες της φυλακής.
- Διατήρηση της ποινικοποίησης τόσο της χρήσης ναρκωτικών ουσιών όσο και των υποστηρικτικών αυτής πράξεων (κατοχή και με οποιονδήποτε τρόπο προμήθεια προς ίδια χρήση).

Το παρόν Σχέδιο Νόμου επιχειρεί επίσης να συστηματοποιήσει τις ρυθμίσεις που αφορούν τα όργανα σχεδιασμού, συντονισμού και υλοποίησης της πολιτικής κατά των ναρκωτικών. Ειδικότεροι στόχοι είναι οι εξής:

- Η αποτύπωση και αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων οργάνων, όπως η Διυπουργική Επιτροπή, ο Εθνικός Συντονιστής για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και η Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών, στα οποία κατανέμονται οι ευθύνες σχεδιασμού, απόφασης και εποπτείας εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης περί τα ναρκωτικά και των συναφών προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Άρθρο 1

Με βάση τα διεθνώς κρατούντα στην επιστήμη προσδιορίστηκαν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ναρκωτικών, έτσι ώστε στον ορισμό να περιλαμβάνεται κάθε ουσία γνωστή ή άγνωστη στο εμπόριο, ως και άγνωστες συνθέσεις ουσιών, οι οποίες έχουν τις ιδιότητες των ναρκωτικών, ανεξάρτητα από την ονομασία τους.

Επιπροσθέτως, καθορίζεται ότι ως εξάρτηση νοείται μία κατάσταση ψυχική ή και φυσική («σωματική»), που εμφανίζεται ως αποτέλεσμα της επίδρασης μιας ουσίας σ' έναν ζωντανό οργανισμό και χαρακτηρίζεται από μια ποικιλία εκδηλώσεων, μέσα στις οποίες περιλαμβάνεται πάντοτε η διάθεση για την συνέχιση λήψης της ουσίας με σκοπό την επανεκδήλωση των ψυχοδραστικών ενεργειών της ή αντίθετα την αποφυγή δυσάρεστων συμπτωμάτων, που μπορεί να εκδηλωθούν όταν δεν ληφθεί.

Άρθρα 2-19

Ο παρών Κώδικας διατηρεί τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 έως και 19 της προηγούμενης νομοθεσίας. Οι αναγκαστικές μεταβολές υφίστανται λόγω της αλλαγής της ονομασίας Υπουργείων και φορέων, οι οποίες προέκυψαν από πρόσφατες διοικητικές μεταβολές.

Άρθρο 20

Η εμπειρία της εφαρμογής των βασικών ρυθμίσεων για την διακίνηση ναρκωτικών, οι περιεχόμενες στην Απόφαση – πλαίσιο 2004/757 ΔΕΥ της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και η ανάγκη διεύρυνσης των απειλούμενων ποινών ώστε να παρέχονται στο δικαστήριο τα αναγκαία περιθώρια για την επιμέτρηση ποινής ανάλογης προς την βαρύτητα του εγκλήματος συνηγορούν για τα ακόλουθα:

Τυποποιείται ως βασικό έγκλημα (άρθρο 20) η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών (ΑΠ 246/1999, Ποινικά Χρονικά 1999, σελ. 1017), χαρακτηρίζεται κακούργημα και τιμωρείται με κάθειρξη και, σωρευτικά, με χρηματική ποινή, ενώ διατηρούνται με βελτιώσεις οι ήδη προβλεπόμενες (α. 36 επ.) παρεπόμενες ποινές και μέτρα ασφαλείας (απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος, δήμευση, απαγόρευση διαμονής). Εντελώς άσκοπη και ανορθολογική κρίθηκε η διατήρηση ως εγκλήματος της από αμέλεια διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Κρίθηκε αναγκαίο να τυποποιείται το βασικό έγκλημα διακίνησης ναρκωτικών (κακούργημα) με τον λιτότερο δυνατό τρόπο, με νομοτεχνική αρμονία προς τους συνήθεις κυρωτικούς κανόνες του ποινικού δικαίου. Προς αυτό, αντί της παρωχημένων εποχών παραθετικής διατύπωσης πολυάριθμων τρόπων τέλεσης, η οποία, πέραν του πολυσχιδούς της έκφρασης, ενέχει και τον κίνδυνο να μην είναι η παράθεση εξαντλητική, προτιμήθηκε η χρησιμοποίηση της λέξης «παράνομα διακινεί» στον κυρωτικό κανόνα και ακολούθως σε ερμηνευτική παράγραφο παρατέθηκαν ενδεικτικά οι τρόποι τέλεσης, όπως αυτοί προβλέπονται στον ισχύοντα προς τροποποίηση νόμο, ώστε να μην υπάρξουν πρακτικά προβλήματα διαχρονικού δικαίου στις πράξεις που θα έχουν τελεστεί πριν την ισχύ της νέας διάταξης. Με τον τρόπο αυτό καταστρώνεται ένα υπαλλακτικώς μικτό έγκλημα, παράλληλα δε επιλύεται οριστικά και το ζήτημα της τέλεσης περισσότερων πράξεων διακίνησης αναφορικά με την ίδια ποσότητα ναρκωτικών.

Άρθρο 21

Τυποποιούνται περίξ του βασικού εγκλήματος διακίνησης προνομιούχες (άρθρο 21), διακεκριμένες (άρθρο 22) και ιδιαίτερα διακεκριμένες (άρθρο 23) περιπτώσεις. Κατά την τυποποίηση των παραλλαγών λήφθηκε κατά το δυνατόν υπόψη και ακολουθήθηκε η ορολογία της ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να διευκολύνεται ο εφαρμοστής του δικαίου και να ελαχιστοποιούνται οι κραδασμοί από την νομοθετική μεταβολή. Αναφορικά με τις περιπτώσεις που εντάχθηκαν στις παραλλαγές, προνομιούχες και διακεκριμένες, ελήφθησαν υπόψη και τα όσα συνιστώνται στην απόφαση – πλαίσιο 2004/757 ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως προνομιούχες παραλλαγές πλημμεληματικής βαρύτητας τυποποιούνται οι πράξεις διακίνησης μικροποσότητας ναρκωτικών, η προμήθευση οικείου και το «κέρασμα». Λόγοι της ηπιότερης αυτής μεταχείρισης είναι αντίστοιχα, η ιδιαίτερα μικρή απαξία – επικινδυνότητα της συμπεριφοράς, σε συνδυασμό με την πιεστική ανάγκη εξασφάλισης της καθημερινής δόσης του δράστη, η έλλειψη σκοπού κέρδους και η ψυχολογική πίεση που ασκείται στο δράστη από τον οικείο ή τον άλλο χρήστη. Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζονται και τα κριτήρια παραδοχής του ότι η διάθεση γίνεται για αποκλειστική χρήση από τον τρίτο, παραπέμποντας στο α. 29 (είδος, καθαρότητα και ποσότητα ουσίας σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες ανάγκες του χρήστη, όπως αυτές προκύπτουν από τον χρόνο που κάνει χρήση, την συχνότητα και την ημερήσια δόση του).

Άρθρο 22

Στις διακεκριμένες παραλλαγές απειλείται κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών (10 – 20 έτη) και σωρευτικά χρηματική ποινή από 50000 μέχρι 500000 ευρώ. Εντάσσονται ουσιαστικά περιπτώσεις που διακρίνονταν και με τον ισχύοντα νόμο και ειδικότερα η τέλεση διακίνησης από υπάλληλο που νόμιμα ασχολείται με τα ναρκωτικά, για διευκόλυνση ή απόκρυψη άλλων κακουργημάτων, σε ευαίσθητους χώρους (στρατόπεδα, καταστήματα κράτησης, σχολεία κ.λπ.). Όπως επίσης περιπτώσεις που ο δράστης ενεργεί στα πλαίσια εγκληματικής οργάνωσης (άρθρα 187 και 187 Α του Ποινικού Κώδικα), καθώς επίσης και όταν ο δράστης είναι υπότροπος. Ακόμη,

περιπτώσεις όπου ο δράστης αναμιγνύει ναρκωτικά με τρόφιμα κ.λπ. ή είναι φαρμακοποιός και χορηγεί εν γνώσει του ναρκωτικά παράνομα ή γιατρός που εκδίδει, χωρίς ιατρική ένδειξη, συνταγή για ναρκωτικά ή ουσίες για να παρασκευαστούν ναρκωτικά. Οι λόγοι της αυξημένης απαξίας των εν λόγω πράξεων εντοπίζονται είτε στην ιδιαίτερη ευθύνη του δράστη (υπάλληλος, γιατρός κ.λπ.), είτε στην αυξημένη επικινδυνότητα της πράξης του και ειδικότερα αναφορικά με τον τόπο διακίνησης (π.χ. σχολεία), το πλαίσιο τέλεσής της (εγκληματική οργάνωση), τον σκοπό της (π.χ. διευκόλυνση άλλου κακούργηματος) ή τον επικίνδυνα συγκαλυμμένο τρόπο της (ανάμιξη με τρόφιμα). Τα διακεκριμένα αυτά κακούργηματα δεν απαιτούν οποιαδήποτε κρίση αναφορικά με την ποσότητα και συνεπώς υπάγονται ρητά στο παρόν άρθρο (αναφέρονται και οι πράξεις του α. 21) και περιπτώσεις μικροποσότητας κ.λπ., που θα μπορούσαν να υπαχθούν στις προνομιούχες παραλλαγές, οι οποίες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, τιμωρούνται ως διακεκριμένα κακούργηματα.

Άρθρο 23

Εδώ τυποποιούνται ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις διακίνησης, που τιμωρούνται με την εσχάτη των ποινών (ισόβια κάθειρξη) ή με πρόσκαιρη κάθειρξη 10-20 ετών και χρηματική ποινή που μπορεί να φτάσει τις 600.000 ευρώ. Η διαφοροποίηση από την ισχύουσα ρύθμιση, ως προς το ύψος της ποινής έγκειται στην παροχή στον δικαστή της ευχέρειας να αποφύγει, κατά την επιμέτρηση, την εσχάτη των ποινών και να δύναται σε περιπτώσεις ελάσσονος απαξίας ή σε δράστες όχι ιδιαίτερα επικίνδυνους να επιβάλλει κάθειρξη από 10 μέχρι 20 έτη. Η απειλή τέτοιας ποινικής κύρωσης (ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών) είναι συνήθης και στα κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα του Ποινικού Κώδικα. Πάντως η μόνο κατά το *minimum* ηπιότερη ποινική κύρωση αντισταθμίζεται απόλυτα και από την απαγόρευση ηπιότερης αντιμετώπισης του εξαρτημένου δράστη αυτών των ιδιαίτερα διακεκριμένων εγκλημάτων, ο οποίος πλέον δεν θα έχει μειωμένο πλαίσιο ποινής, αλλά πλήρη ποινή.

Οι περιπτώσεις που τιμωρούνται με το άρθρο αυτό είναι:

- Η διακίνηση με χρήση όπλων, ή η χρήση όπλων προκειμένου να αποφευχθεί η σύλληψη των δραστών των εγκλημάτων διακίνησης των άρθρων 20 και 22, λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας της συμπεριφοράς και της αντίστοιχης συμπεροσβολής της δημόσιας τάξης.

- Η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών που προκαλούν βαριές βλάβες στην υγεία, εφόσον πράγματι προκλήθηκαν βλάβες ή και θάνατος. Πρόκειται για εκ του αποτελέσματος χαρακτηριζόμενο έγκλημα (α. 29 του Ποινικού Κώδικα) και συνεπώς δεν απαιτείται να αποδειχθεί δόλος του δράστη για τις προκληθείσες σωματικές βλάβες ή τον προκληθέντα θάνατο, αλλά αρκεί και η αμέλειά του για αυτές, αρκεί να έχει δόλο για την διακίνηση τόσο επικίνδυνων ναρκωτικών ουσιών.

- Η κατ' επάγγελμα μεγαλοδιακίνηση ή χρηματοδότηση μεγαλοδιακίνησης ναρκωτικών. Η επικινδυνότητα του δράστη θα πρέπει να προκύπτει, πέραν της κατ' επάγγελμα τέλεσης, σωρευτικά και από την μεγάλη ποσότητα των διακινούμενων ναρκωτικών, η οποία προσδιορίζεται, για λόγους αντικειμενικότητας και ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου, από το ύψος του οικονομικού οφέλους (50.000 ευρώ) που αντικειμενικά είναι πρόσφορο να προσποριστεί στο δράστη από τη διακίνηση της συγκεκριμένης ποσότητας των ναρκωτικών. Έτσι αποφεύγεται η χρήση αόριστων εννοιών όπως λ.χ. ο όρος «ιδιαίτερα μεγάλη ποσότητα», που ενέχουν κινδύνους διαφορετικού προσδιορισμού της μεγάλης ποσότητας από διάφορα δικαστήρια. Ακόμη, πρέπει να σημειωθεί, ότι αν η κατ' επάγγελμα τέλεση μπορούσε από μόνη της να επισύρει την ισόβια κάθειρξη, χωρίς να απαιτείται σωρευτικά και η μεγάλη ποσότητα, θα υπήρχε ο κίνδυνος καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη μικροδιακινητών που δρουν κατ' επάγγελμα, δηλαδή σε ποινή δυσανάλογη και υπερβολική με την απαξία της πράξης τους.

- Η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών κατ' επάγγελμα από ενήλικο με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών από ανήλικο ή μεταχειριζόμενος με οποιοδήποτε τρόπο ανήλικο πρόσωπο κατά την τέλεση των πράξεων αυτών.

Άρθρο 24

Εδώ τιμωρούνται σε πλημμεληματική μορφή πράξεις που δεν συνιστούν μεν διακίνηση, αλλά προωθούν τη διάδοση της χρήσης ναρκωτικών. Εξαιρούνται ρητά, όπως και στον ισχύοντα νόμο, οι επιστημονικές κ.λπ. κρίσεις, ενώ η πράξη γίνεται κακουργηματική, αν τελείται κατ' επάγγελμα και με σκοπό το κέρδος.

Άρθρο 25

Διατηρείται η ποινικοποίηση με πλημμεληματικό χαρακτήρα της οδήγησης μεταφορικού μέσου υπό την επίδραση ναρκωτικών και καταστρώνονται εγκλήματα (πλημμελήματα ή κακουργήματα) εκ του αποτελέσματος (άρ. 29 του Ποινικού Κώδικα) όταν η πράξη είχε ένα περαιτέρω αποτέλεσμα.

Άρθρο 26

Διατηρείται η διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων και η πρόβλεψη των αντίστοιχων διοικητικών ποινών.

Άρθρο 27

Στο άρθρο 27 του παρόντος Σχεδίου Νόμου παραμένουν τα ευνοϊκά μέτρα υπέρ όσων μεταμεληθέντων δραστών των εγκλημάτων περί τα ναρκωτικά (άρθ. 20 έως και 23) αποφασίζουν να συνδράμουν ουσιαστικά στην εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων και στη σύλληψη εμπόρων ναρκωτικών, των οποίων η δράση είναι για την κοινωνία καταδήλως επαχθέστερη από την δική τους. Ενώ στο ισχύον άρθρο 27 ν. 3459/2006 η ευνοϊκότερη μεταχείριση περιοριζόταν στον δράστη των βασικών εγκλημάτων, τώρα εισάγεται μια σημαντική καινοτομία. Προβλέπεται, δηλαδή, η ισχύς των ευνοϊκών μέτρων και για τους δράστες, χωρίς μάλιστα πρόταση του εισαγγελέα και σε επιβαρυντικές περιπτώσεις των σχετικών εγκλημάτων (αρ. 22, 23). Η νέα πρόβλεψη σκοπεί στην άντληση σημαντικών πληροφοριών για τη σύλληψη ατόμων υψηλότερου επιπέδου εγκληματικής δράσης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 στον μεταμεληθέντα, εφ' όσον κριθεί (και όχι απλώς εφόσον πιθανολογείται όπως ισχύει τώρα) ότι παρέσχε πληροφοριακά δεδομένα, πριν από την αμετάκλητη καταδίκη του, τα οποία συνέβαλαν ουσιαστικά είτε στην εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, είτε στην σύλληψη εμπόρων ναρκωτικών με σημαντικότερη θέση στη δομή τέτοιων οργανώσεων και με δραστηριότητα μεγαλύτερης απαξίας από τη δική του, αναγνωρίζεται υποχρεωτικά ελαφρυντική περίπτωση από το δικαστήριο που εκδικάζει την υπόθεσή του. Παράλληλα, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει και αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα από δύο (2) έως είκοσι (20) έτη, ανεξάρτητα από τη συνδρομή των όρων του Ποινικού Κώδικα για τις ποινές που αναστέλλονται (άρθρο 99 επ. του Ποινικού Κώδικα). Όμως, ακόμη και μετά την αμετάκλητη καταδίκη παρέχεται δυνατότητα στον μεταμεληθέντα, σύμφωνα με την νέα παράγραφο 5, η οποία προστίθεται στο παρόν άρθρο, να απολυθεί από τις φυλακές, έστω και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της υφ' όρον απόλυσής του κατά το αρ. 105 του Ποινικού Κώδικα.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η δυνατότητα προσωρινής αναστολής της ποινικής του δίωξης και προσωρινής απελευθέρωσης του μεταμεληθέντος, για όσο χρόνο απαιτείται η συνεργασία του με τις Διοικητικές Αρχές, όχι αυτόματα όπως υπονοείται στο ισχύον άρθρο 27 παρ. 2, αλλά εφ' όσον κρίνεται αναγκαία η παρουσία του για την επιβεβαίωση των πληροφοριών που παρέχει. Η προσωρινή αποφυλάκιση γίνεται με έκδοση Βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Η δυνατότητα αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 3, αίρεται με ανάκληση του Βουλεύματος του Δικαστικού Συμβουλίου και με συνέχιση της ποινικής δίωξης του υπαίτιου, όπως και στο ισχύον αρ. 27 παρ.3.

Η παράγραφος 4 προβλέπει την διαδικασία που ακολουθείται για την παροχή πληροφοριών και την σχετική με αυτές γνώση του αρμόδιου Δικαστικού Συμβουλίου ή Δικαστηρίου που δεν προβλέπεται στον ισχύοντα Κώδικα. Συγκεκριμένα, οι παρεχόμενες πληροφορίες αποτυπώνονται σε έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα, που συντάσσεται κατά τις διατάξεις του

άρθρου 148 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία αποστέλλεται στον εποπτεύοντα τις υποθέσεις ναρκωτικών Εισαγγελέα Εφετών, προκειμένου να λάβει γνώση, ενώ για την διασφάλιση της προστασίας του μεταμεληθέντος παραμένει μυστική και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο της Εισαγγελίας Εφετών. Για τον ίδιο λόγο, λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου της μόνο τα μέλη του αρμόδιου να κρίνει την συνδρομή των όρων εφαρμογής και χορήγησης των προαναφερομένων ευεργετημάτων Δικαστικού Συμβουλίου ή Δικαστηρίου, χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα γνωστοποίησεως της ταυτότητας του μεταμεληθέντος στους τυχόν συλληφθέντες που αποτελούσαν υποκείμενα των πληροφοριών. Αυτό δεν συνεπάγεται ωστόσο περιορισμό των υπερασπιστικών δικαιωμάτων των υποκειμένων των πληροφοριών αυτών, καθώς η σχετική έκθεση εξέτασης δεν περιλαμβάνεται στη δικογραφία που τους αφορά, και δεν λαμβάνουν γνώση αυτής οι Δικαστές που θα τους κρίνουν. Η συνδρομή των όρων εφαρμογής και χορηγήσεως των ευεργετημάτων εξετάζεται από το αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο ή το Δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 28

Στο άρθρο 28 του παρόντος νόμου προβλέπεται η συγκαλυμμένη δράση αστυνομικών ή άλλων προσώπων (ιδιωτών), με την οποία καθίσταται εφικτή η «εκ των έσω» παρακολούθηση της εγκληματικής δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών, και με την οποία επιδιώκεται η απόκτηση αποδεικτικών στοιχείων, πάντα όμως υπό την έγκριση των αρμοδίων Εισαγγελικών και Δικαστικών Αρχών, ώστε να ενισχύεται το αδιάβλητο των ενεργειών των ελεγκτικών οργάνων. Η ειδική αυτή δράση, η οποία εφαρμόζεται ευρέως από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς παγκοσμίως αποτελεί ήδη ισχύον δίκαιο της χώρας μας και, ουσιαστικά, δεν εισάγεται κάποια νέα ρύθμιση, αλλά βελτιώνεται η ήδη ισχύουσα, τόσο ως προς τον τρόπο υλοποίησεως της και την αποτελεσματικότητά της, όσο και ως προς τις εγγυήσεις εφαρμογής της.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, όπως και του προϊσχύσαντος, καθιερώνεται λόγος άρσης του αδίκου για τα όργανα των

Διωκτικών Αρχών ή ιδιωτών που δρουν υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα, και καθορίζεται το εύρος του πλαισίου ενεργειών τους, ώστε να αποφεύγονται πλέον ερμηνευτικές δυσκολίες που ανέκυπταν κατά το παρελθόν, αναφορικά με το επιτρεπόμενο όριο αυτών. Δύνανται δηλαδή να ενεργούν υπό συγκεκριμένες ιδιότητες, του αγοραστή, μεσολαβητή, μεταφορέα ή φύλακα ναρκωτικών, χωρίς όμως να αποκλείεται η δράση τους και υπό άλλες ιδιότητες, αλλά υπό την περιοριστική ρήτρα, ότι από τις ενέργειες αυτές *«δεν δημιουργούνται ή δεν επιτείνονται κίνδυνοι για τρίτα πρόσωπα»*. Παρέχεται έτσι η ευχέρεια ελέγχου ενός μεγάλου εύρους του φάσματος της δράσεως των εγκληματικών οργανώσεων, ενώ παράλληλα οριοθετείται και το εύρος των ενεργειών των υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα δρώντων, αποκλειομένων έτσι, εκ μέρους τους, σε κάθε περίπτωση, πράξεις διάθεσης ναρκωτικών ή ενέργειες των οποίων τα αποτελέσματα είναι ανέλεγκτα. Έτσι, επί παραδείγματι, δεν περιορίζονται οι υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα ενεργούντες να δρουν ως συσκευαστές ναρκωτικών, δεν μπορούν όμως να ενεργούν ως πωλητές ή να συντάσσουν συνταγογραφήσεις. Η έννοια του «υποψηφίου» κάποιας από τις παραπάνω ενέργειες, που προεβλέπετο στην προϊσχύσασα διάταξη της παραγράφου 1, καθιστούσε σε πολλές περιπτώσεις τον ρόλο του υπό συγκάλυψη δρώντος ανενεργό, αφού περιοριζόταν στο επίπεδο μόνον της πληροφοριακής κάλυψης και δεν μπορούσε να επεκταθεί σε ενέργειες οι οποίες ούτως ή άλλως θα εκπληρώνονταν από κάποιο συμμετόχο των αδικημάτων αυτών, όπως επί παραδείγματι, η μεταφορά ναρκωτικών. Η απαίτηση της «παθητικής» στάσης του υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα δρώντος είναι δεδομένη ως προς την προαπόφαση του δράστη να τελέσει κάποιο από τα παραπάνω αδικήματα. Εγγύηση των ενεργειών της συγκαλυμμένης δράσης αποτελεί πλέον η προϋπόθεση τηρήσεως της διαδικασίας του άρθρου 253^A του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δηλαδή η εκτέλεση τέτοιων ενεργειών υπό Εισαγγελική και Δικαστική έγκριση.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η δράση των διεισδυτών με διαφορετικά στοιχεία της ταυτότητας ή ιδιότητάς τους, από τα πραγματικά, ώστε να διευκολύνεται η αποστολή τους και παράλληλα να προστατεύεται η ιδιωτική

τους ζωή. Παράλληλα, υπάρχει πρόβλεψη της δυνατότητας εκ μέρους των ελεγκτικών οργάνων να ενεργούν συναλλαγές, εμπορικές ή άλλες, απαιτούμενες κατά την διεισδυτική αποστολή τους. Η όλη διαδικασία για τον εφοδιασμό των ελεγκτικών οργάνων ή των ιδιωτών με αναγκαία στοιχεία, η έγκριση για την διενέργεια συναλλαγών και τα απαιτούμενα γι' αυτές χρηματικά ποσά ανατίθεται με Υπουργική Απόφαση στις αντίστοιχες Αρχές και Υπηρεσίες της Διοίκησης.

Η παράγραφος 3 καταργείται και στην θέση της εισάγεται η ειδική ανακριτική πράξη της καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα, δηλαδή η οπτική ή ηχητική αποτύπωση της εγκληματικής δραστηριότητας του καθ' ου η ανακριτική πράξη και των σχετιζομένων με αυτήν επαφών του, προκειμένου για να χρησιμοποιηθεί το υλικό ως αποδεικτικό στοιχείο ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου, ανακριτικής ή άλλης δημόσιας αρχής. Για την εκπλήρωση και αυτής της ειδικής πράξης προβλέπονται δικαστικές εγγυήσεις (Εισαγγελική Διάταξη και έκδοση Βουλευμάτος του αρμοδίου δικαστικού Συμβουλίου), όπως περιγράφονται στο άρθρο 253^A του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 29

Με το νέο νόμο, τόσο η χρήση ναρκωτικών ουσιών όσο και οι αναγκαία συνεχόμενες με αυτήν πράξεις της προμήθειας και κατοχής ναρκωτικών προς ιδίαν αποκλειστική χρήση του προσώπου συνεχίζουν ν' αποτελούν αξιόποινη πράξη, καθότι τούτο εμπεδώνει την αντίληψη ότι αποτελούν πράξεις που η πολιτεία δεν επιδοκιμάζει. Τιμωρείται όποιος κάνει χρήση ναρκωτικών δημοσίως με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών, ενώ όποιος για δική του αποκλειστικά χρήση, με οποιονδήποτε τρόπο προμηθεύεται ή κατέχει ναρκωτικά, σε ποσότητες που δικαιολογούνται μόνο για την ατομική του χρήση ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για την ατομική του χρήση, τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο μέχρι 1.000 ευρώ.

Διατηρείται η πρόβλεψη του άρθρου 29 του ν. 3459/2006 περί του ότι ο δράστης μπορεί να κριθεί ατιμώρητος, εάν το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης της πράξης και την προσωπικότητα του δράστη, κρίνει ότι η αξιόποινη πράξη ήταν εντελώς συμπτωματική και δεν είναι πιθανόν να επαναληφθεί.

Άξια ιδιαίτερης μνείας είναι η καινοτομία που εισάγεται με την παράγραφο 5 στο άρθρου 29 του νόμου για τα ναρκωτικά, σύμφωνα με την οποία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, όποιος καταρτίζει πλαστή ιατρική συνταγή χορήγησης ναρκωτικών ουσιών, καθώς και όποιος νοθεύει ή χρησιμοποιεί μια τέτοια συνταγή με σκοπό να χρησιμοποιήσει ο ίδιος τα σχετικά ναρκωτικά.

Άρθρο 30

Οι διατάξεις των άρθρων 30 έως και 35 του Σχεδίου ασχολούνται με την μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών. Η εξάρτηση μπορεί να εμφανίζεται είτε σε σωματικό είτε και σε ψυχικό επίπεδο και αφορά σε όλες ανεξαιρέτως τις ουσίες που περιγράφονται στο άρθρο 1. Η σωματική εξάρτηση εμφανίζεται ως αποτέλεσμα μιας προσαρμοστικής κατάστασης στην λήψη μιας ουσίας και εκδηλώνεται με έντονες σωματικές διαταραχές όταν η χορήγηση αυτή διακοπεί. Οι διαταραχές αυτές εκδηλώνονται ως σύνδρομο αποστέρησης ή αποχής. Η κατάσταση αυτή, υποχωρεί όταν χορηγηθεί και πάλι η ίδια ουσία ή άλλη παρόμοιας φαρμακολογικής δράσης (διασταυρούμενη εξάρτηση). Η ψυχική εξάρτηση χαρακτηρίζεται από διάθεση για την συνέχιση λήψης της ουσίας προκειμένου έτσι να αναπαραχθεί κάποια «ευχάριστη» διέγερση του θυμικού (*Λ.Κοτσαλή-Μ.Μαργαρίτη-Ι.Φαρσεδάκη*, Ναρκωτικά. Κατ' άρθρο ερμηνεία του ν. 3459/2006, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007, σελ. 325, *Ν.Παρασκευόπουλου-Κ.Κοσμάτου*, Ναρκωτικά, Κατ' άρθρο ερμηνεία των ποινικών και δικονομικών διατάξεων του Κώδικα νόμων για τα Ναρκωτικά-ν. 3459/2006, εκδ. Σάκκουλα, β' έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2006, σελ. 167 επ.).

Βασικό αποδεικτικό στοιχείο για την κατάφαση ή μη της εξάρτησης του κατηγορουμένου κατά την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 30 ν. 3459/2006) αποτέλεσε η έκθεση πραγματογνωμοσύνης. Ωστόσο η αμιγώς ιατρική διάγνωση της εξάρτησης, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι στην πράξη δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία (π.χ. λόγω αδυναμίας κλινικού ελέγχου επί 5νθήμερο με την εισαγωγή του κατηγορουμένου σε νοσηλευτικό ίδρυμα, η οποία αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ορθή χρήση των εννέα κριτηρίων που προβλέπει η υπ' αριθμ. Α2 Β/3892/1987 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και λόγω εγγενών υλικοτεχνικών ελλείψεων), έχουν δημιουργήσει μέχρι σήμερα αρκετές αποδεικτικές δυσχέρειες. Βάσιμα λοιπόν θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η ανυπαρξία ουσιαστικών στοιχείων που σχετίζονται με τη νόμιμη διαδικασία διενέργειάς της προσδίδουν σήμερα στην ιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη τον χαρακτήρα ενός ατελούς και πολλές φορές άκυρου αποδεικτικού μέσου.

Ας σημειωθεί επίσης ότι η πρόβλεψη για άμεση λήψη δειγμάτων σωματικών υγρών (ούρων και αίματος) και τυχόν άλλου βιολογικού υλικού του κατηγορουμένου για διενέργεια τοξικολογικής ανάλυσης και εργαστηριακού ελέγχου, είναι πρόσφορη μόνο για την διαπίστωση της πρόσφατης χρήσης και όχι για την διαπίστωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου. Η διάγνωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου, ως στοιχείο που οδηγεί σε μείωση της ευθύνης του, αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την ποινική μεταχείρισή του και ως εκ τούτου συστατικό στοιχείο της «δίκαιης δίκης» που προβλέπεται στο άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συνεπώς στο πλαίσιο αυτό βασική προϋπόθεση και απόλυτη συνθήκη αποτελεί η χρήση κάθε αποδεικτικού μέσου που συνηγορεί για την εξάρτησή του. Ως εκ τούτου η ισότιμη (μαζί με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης) ύπαρξη και άλλων αποδεικτικών μέσων για την διάγνωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου είναι επιβεβλημένη.

Με την προτεινόμενη στο παρόν Σχέδιο τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 30 δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο της ουσίας να απεγκλωβιστεί από την χρήση ενός και μοναδικού (και πολλές φορές

ατελούς) αποδεικτικού μέσου και να συνεκτιμήσει ισότιμα ένα ή περισσότερα και από άλλα αποδεικτικά μέσα, όπως είναι τα έγγραφα που αναφέρονται είτε σε συμμετοχή και παρακολούθηση από τον κατηγορούμενο συμβουλευτικών και θεραπευτικών προγραμμάτων αναγνωρισμένων υπηρεσιών απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ, ΨΝΑ, ΨΝΘ) ή χορήγησης υποκαταστάτων ή ανταγωνιστικών στα οπιοειδή ουσιών (ΟΚΑΝΑ), είτε σε περίθαλψη για παθήσεις συνδεδεμένες με την χρήση ναρκωτικών ουσιών (όπως λ.χ. ηπατίτιδα, AIDS, πνευμονικό οίδημα ή πιστοποιήσεις υγειονομικών επιτροπών), είτε σε ψυχολογικά και κοινωνικά δεδομένα που αφορούν τον κατηγορούμενο (όπως λ.χ. πιστοποιήσεις από κοινωνικές υπηρεσίες και οργανισμούς), είτε σε ευρήματα εργαστηριακών εξετάσεων που αποκαλύπτουν χρήση ναρκωτικών για μακρόχρονες περιόδους. Επίσης ως αποδεικτικό μέσο για την κατάφαση της εξάρτησης του κατηγορουμένου μπορεί να χρησιμοποιηθεί έγγραφη πιστοποίηση αναφορικά με την εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων σωματική αποτοξίνωση και παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης που προβλέπεται στα άρθρα 31 και 34 του Σχεδίου.

Παράλληλα σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας παρέχεται η δυνατότητα να διαταχθεί ιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη, είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από αίτημα του κατηγορουμένου, προκειμένου να καθοριστεί αν πράγματι υπάρχει εξάρτηση, όπως επίσης και το είδος (σωματική ή ψυχική) και η βαρύτητα αυτής (χρόνος, εξαρτησιογόνα ουσία, απαιτούμενη ημερήσια δόση).

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τεκμήριο για την εξάρτηση του κατηγορουμένου έχει εισαχθεί στην διάταξη του άρθρου 33 παρ. 2 του Σχεδίου, σύμφωνα με την οποία η βεβαίωση ολοκλήρωσης εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, οδηγεί υποχρεωτικά στην κρίση ότι κατά την εισαγωγή του κατηγορουμένου για θεραπεία, αυτός είχε αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Με βάση τον ισχύοντα Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3811/2009, προκύπτει πλέον σαφώς ότι το στοιχείο της εξάρτησης του κατηγορουμένου

αποτελεί κατ' ουσίαν λόγο άρσης ή μείωσης του καταλογισμού του δράστη, που πρέπει να οδηγεί είτε σε απαλλαγή είτε σε μείωση ποινής (Ν.Παρασκευόπουλου, Η καταστολή της διάδοσης των ναρκωτικών στην Ελλάδα, 3^η έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2010, σελ. 202 επ., Σ.Παύλου, Ναρκωτικά. Δογματικά και ερμηνευτικά προβλήματα των ποινικών διατάξεων του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά, 3^η έκδοση, εκδ. Π.Ν.Σάκκουλα, Αθήνα 2008, σελ. 262 επ.). Ως εκ τούτου και το παρόν Σχέδιο ακολουθεί σε γενικές γραμμές τις ισχύουσες προβλέψεις του ν. 3459/2006, ως εξής (άρθρο 30 παρ. 4):

α. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε πράξη του άρθρου 29 παρ. 1 και 2, αυτός παραμένει ατιμώρητος.

β. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις βασικές πράξεις διακίνησης του άρθρου 20, αυτός τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

γ. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις προνομιούχες μορφές διακίνησης του άρθρου 21, αυτός τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) έτος.

δ. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις διακεκριμένες μορφές διακίνησης του άρθρου 22, αυτός τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη.

Δεδομένων των κριτηρίων που αναπτύχθηκαν παραπάνω για την διάγνωση της εξάρτησης, καθώς και των αυξημένων προϋποθέσεων για τη συνδρομή των επιβαρυντικών περιστάσεων διακίνησης, προκρίθηκε να μην υπάρξει ειδική πρόβλεψη για μειωμένο πλαίσιο ποινής στους εξαρτημένους που τέλεσαν τις πράξεις του άρθρου 23, ως προς τους οποίους θα ισχύει συνεπώς το πλήρες πλαίσιο ποινής.

Για την αποφυγή παρερμηνειών επαναλαμβάνεται με σαφήνεια ότι ο κατά νόμο ποινικός χαρακτήρας των πράξεων που τελέστηκαν από εξαρτημένο δράστη κρίνεται με βάση την απειλούμενη στο νόμο ποινή, συνεπώς η νομοθετική πρόβλεψη για πλημμεληματική ποινή του εξαρτημένου διακινητή συνεπάγεται και τον αντίστοιχο χαρακτήρα της πράξης του (άρθρο 30 παρ. 5).

Άρθρο 31

Με τα προτεινόμενα άρθρα 31-35 εισάγονται δύο καινοτομίες: α) καθιερώνεται ένα δικαίωμα στην θεραπεία, δηλαδή στην απεξάρτηση, του εξαρτημένου κρατούμενου, και β) προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής εναλλακτικών μέτρων απεξάρτησης από το δικαστήριο.

Όπως προαναφέρθηκε, η ουσιαστική μεταχείριση του εξαρτημένου δράστη θα πρέπει να έχει ως βασική αφετηρία την θεραπευτική του προσέγγιση (με την αυτονόητη συναίνεσή του), ενώ η συνεπής παρακολούθηση και ολοκλήρωση θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης, ως ουσιαστικό στοιχείο αντεγκληματικής πολιτικής για τα ναρκωτικά, θα πρέπει να μειώνει τις δυσμενείς συνέπειες μιας ποινικής καταδίκης. Ήδη οι διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του ν. 3459/2006 προέβλεπαν ευεργετικά μέτρα για όσους εξαρτημένους δράστες παρακολουθούσαν ή ολοκλήρωναν θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης. Ωστόσο η πολυπλοκότητα των ρυθμίσεων αυτών (οι οποίες άλλωστε προέκυψαν σταδιακά με διάφορες νομοθετικές μεταβολές και ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπως με τους ν. 2161/1993, ν. 2331/1995, ν. 2408/1996, ν. 2479/1997, ν. 2721/1999, του ν. 3189/2003) καθιστούσαν σπάνια την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

Ως εκ τούτου το παρόν Σχέδιο υιοθέτησε τις περισσότερες από τις ρυθμίσεις αυτές, τις οποίες και κατατάσσει σε όλο το φάσμα της ποινικής διαδικασίας αλλά και στο πεδίο της έκτισης της ποινής. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα προβλεπόμενα ευεργετικά μέτρα συνεχίζουν να υπάγονται όχι μόνο οι εξαρτημένοι δράστες πράξεων του νόμου περί ναρκωτικών, αλλά και οι εξαρτημένοι δράστες εγκλήματος που φέρεται ότι τελέσθηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, καθώς είναι γνωστό ότι η ανάγκη του εξαρτημένου για εύρεση πόρων για την εξασφάλιση της αναγκαίας ποσότητας για καθημερινή χρήση τον ωθεί στην τέλεση άλλων εγκλημάτων (κυρίως κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας). Με βάση τα παραπάνω αποφασίστηκε να μειωθεί ο αριθμός των ήδη προβλεπόμενων εξαιρέσεων αποκλεισμένης της δυνατότητας εφαρμογής των μέτρων σε εγκλήματα μεγάλης απαξίας, όπως είναι οι επιβαρυντικές περιστάσεις

διακίνησης ναρκωτικών κατά το άρθρο 23 του Σχεδίου καθώς και των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα.

Στα άρθρα 31-35 του Σχεδίου έχουν ενσωματωθεί οι περισσότερες από τις διατάξεις των άρθρων 31 και 32 ν. 3459/2006, με την εξής ταξινόμηση: α) προβλέψεις κατά το στάδιο της προδικασίας, β) συνέπειες της συμμετοχής σε θεραπευτικά προγράμματα εκτός καταστημάτων κράτησης, γ) συνέπειες της ολοκλήρωσης θεραπευτικού προγράμματος εκτός σωφρονιστικών καταστημάτων, δ) εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης ή σε κατάστημα κράτησης όπου λειτουργεί πρόγραμμα και μεταγωγές και ε) υφ' όρον απόλυση.

Ειδικότερα για την προδικασία προβλέπονται τα εξής: Αρχικά προβλέπεται ως περιοριστικός όρος η εισαγωγή του κατηγορουμένου σε εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης. Στόχος της νέας αυτής πρόβλεψης είναι να δοθεί η δυνατότητα θεραπευτικής προσέγγισης του δράστη που δηλώνει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, λαμβανομένων υπόψη ότι: α) οι προβλεπόμενοι περιοριστικοί όροι κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν συνδέονται με ζητήματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά, β) η εισαγωγή του συγκεκριμένου περιοριστικού όρου είναι δυνατόν να συμβάλει στην ορθολογική επιβολή της προσωρινής κράτησης στις περιπτώσεις των εξαρτημένων και γ) ο κίνδυνος της στέρησης της ελευθερίας του εξαρτημένου δράστη λειτουργεί πολλές φορές ως μοχλός κινητοποίησης προς την απεξάρτησή του.

Περαιτέρω, σε περίπτωση επιβολής προσωρινής κράτησης, εάν ο κατηγορούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα για απεξάρτηση εντός των καταστημάτων κράτησης, υποβάλλεται σε πρόγραμμα σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω φάσης, ειδική επιτροπή στην σύνθεση της οποίας συμμετέχουν ο υπεύθυνος του Προγράμματος σωματικής αποτοξίνωσης και ο υπεύθυνος του Προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης του Καταστήματος Κράτησης,

μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στις περιπτώσεις αυτές που ο προσωρινά κρατούμενος παρακολουθεί ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα για απεξάρτηση εντός των καταστημάτων κράτησης, η σχετική πιστοποίηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κρίση του δικαστηρίου αναφορικά με την εξάρτησή του (κατά το άρθρο 30 παρ. 3).

Είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι τόσο η επιβολή του προβλεπόμενου περιοριστικού όρου, όσο και η παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος του προσωρινά κρατουμένου, μπορούν να τύχουν εφαρμογής για κάθε έγκλημα, καθώς αποσκοπούν στην θεραπευτική προσέγγιση κάθε εξαρτημένου κατηγορουμένου από τις ναρκωτικές ουσίες με γνώμονα το δικαίωμά του στην υγεία και στην περίθαλψη.

Εξάλλου, την ίδια εξουσία επιβολής της παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος ως περιοριστικού όρου έχει και το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους .

Άρθρο 32

ι. Αναβολή και αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης

Η αναβολή από την άσκηση ποινικής δίωξης προβλεπόταν στο άρθρο 32 παρ. 1 περ. α' ν. 3459/2006. Η πρόταση του παρόντος Σχεδίου ακολουθεί την υπάρχουσα ρύθμιση. Η αναβολή από την άσκηση ποινικής δίωξης είναι δυνατή για τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, μετά από έγκριση του εισαγγελέα εφετών. Προϋπόθεση για την εφαρμογή της αποτελεί η οικειοθελής υποβολή σε θεραπεία σε εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, η οποία διαπιστώνεται από συνεχείς εκθέσεις του διευθυντή του προγράμματος. Περαιτέρω προβλέπεται και πάλι η αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης στις περιπτώσεις όπου ο δράστης ολοκληρώσει με επιτυχία το θεραπευτικό πρόγραμμα σύμφωνα με έγγραφη βεβαίωση και έκθεση του διευθυντή του προγράμματος. Ωστόσο η δικαιοδοσία για την αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης ανήκει στο

συμβούλιο πλημμελειοδικών και όχι στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Βασικό στοιχείο για την αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης αποτελεί η κρίση ότι η συνέχιση της ποινικής δίωξης θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επανένταξη του συγκεκριμένου δράστη στην κοινωνική ζωή.

ii. Αναστολή εντάλματος σύλληψης

Κατά την παρ. 7 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν η (δυναμική) αναστολή από τον αρμόδιο εισαγγελέα της ισχύος εντάλματος σύλληψης προσώπου, που παρακολουθεί εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης, εφόσον το ένταλμα αυτό αφορά πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 32 παρ. 1 στ. β' του Σχεδίου με τη διαφορά ότι η αναστολή καθίσταται πλέον υποχρεωτική. Η αρμοδιότητα για την αναστολή ανήκει στο συμβούλιο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η κατηγορία, στην περίπτωση που έχει διατηρηθεί η ισχύς του εντάλματος με σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών ή με βούλευμα.

iii. Αναστολή εκτέλεσης ποινής

Κατά την παρ. 5 του άρθρου 31 του ν. 3459/2006 προβλεπόταν η αναστολή εκτέλεσης ποινής προσώπου που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που φέρεται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκομένου. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 32 παρ. 1 στ. γ' του Σχεδίου, ωστόσο η αρμοδιότητα για την χορήγηση της αναστολής ανήκει στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση (αντί του εισαγγελέα πλημμελειοδικών μετά την έγκριση του εισαγγελέα εφετών). Επειδή, ωστόσο, δεν είναι πολλές φορές εφικτό να συνεδριάσει αμέσως το Δικαστήριο, παρέχεται στον εισαγγελέα η δυνατότητα να αναστείλει την εκτέλεση της ποινής προσωρινά, έως ότου εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου επί της αίτησης αναστολής εκτέλεσης. Η αναστολή αυτή αφορά τόσο τον οριστική, όσο και την τελεσίδικη ή αμετάκλητη απόφαση.

Μία ακόμη καινοτομία είναι ότι προβλέπεται για πρώτη φορά η δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης της επιβληθείσας χρηματικής ποινής ή, εφόσον αυτή έχει ήδη βεβαιωθεί στο δημόσιο ταμείο, της αναστολής των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης του σχετικού ποσού ή της επιβάρυνσής του με τόκους ή με προσαυξήσεις. Η προσθήκη αυτή κρίθηκε αναγκαία επειδή έχει παρατηρηθεί ότι η εκτέλεση της χρηματικής ποινής με τη βεβαίωσή της και η συνακόλουθη επιβάρυνση του εξαρτημένου που παρακολουθεί πρόγραμμα απεξάρτησης με χρέη προς το Δημόσιο τα οποία είναι πολλές φορές δυσβάστακτα, αποτελεί τροχοπέδη στην ομαλή εξέλιξη της θεραπευτικής διαδικασίας, καθώς δυσχεραίνει ιδίως την κοινωνική επανένταξη του αποθεραπευόμενου.

Επίσης και για τον ίδιο λόγο προβλέπεται για πρώτη φορά ότι ακόμη και εάν έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τυχόν τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού.

iv. Αναβολή στράτευσης/στρατιωτικά εγκλήματα

Η ειδική αναφορά που υπήρχε στο ν. 3459/2006 για τους εξαρτημένους δράστες που έχουν ενταχθεί σε εγκεκριμένο από το νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης και έχει σχέση με την αναβολή στράτευσης ή με τα εγκλήματα της λιποταξίας και των άρθρων 32-45 του ν. 2287/1995 περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα επαναλαμβάνονται στην παρ. 2 στ. α' και β' του άρθρου 32 του Σχεδίου.

v. Αναβολή δίκης

Το αίτημα του κατηγορουμένου για αναβολή της δίκης λόγω συμμετοχής του σε θεραπευτικό πρόγραμμα εκτός καταστημάτων κράτησης έχει την συχνότερη εφαρμογή στην πράξη. Με την πρόβλεψη του άρθρου 31 παρ. 2 ν. 3459/2006 επιδιώχθηκε η απρόσκοπτη συνέχιση της θεραπείας, στο μέτρο όπου ο κατηγορούμενος υποβάλλεται σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης.

Η διάταξη αυτή διατηρείται σε γενικές γραμμές στο άρθρο 32 παρ. 2 στ. γ' του Σχεδίου, με τις εξής διαφοροποιήσεις: α) Το εν λόγω αίτημα αναβολής αποσυνδέεται από την διάταξη του άρθρου 349 ΚΠΔ και τα οριζόμενα σε αυτήν, ως εκ τούτου οι χορηγούμενες αναβολές μπορεί να υπερβαίνουν τον αριθμό που ορίζονται στην διάταξη του άρθρου 349 ΚΠΔ. β) Η παραδοχή του αιτήματος αναβολής ορίζεται ως υποχρεωτική (βλ. και ΑΠ 198/1998, Ποινικά Χρονικά 1998, σελ. 793=Ποινική Δικαιοσύνη 1998, σελ. 318) από το δικαστήριο, στο μέτρο όπου αποδεικνύεται ότι ο κατηγορούμενος υποβάλλεται σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης. γ) Η αναστολή της παραγραφής κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αγωγής συνδυάζεται πλέον με την επιμήκυνση των χρονικών περιορισμών της αναστολής που προβλέπονται στο άρθρο 113 παρ. 3 εδ. α του Ποινικού Κώδικα, κατά 4 έτη, χρόνο επαρκή για την ολοκλήρωση ενός προγράμματος απεξάρτησης, Κατά τον τρόπο αυτό, αποτρέπεται το ενδεχόμενο απόρριψης του αιτήματος αναβολής του θεραπευόμενου, λόγω προσέγγισης των χρονικών ορίων της αναστολής της παραγραφής κατ' άρθ. 113 παρ. 3 εδ α του Ποινικού Κώδικα, και εκδίκασης της υπόθεσης πριν την ολοκλήρωση του προγράμματος απεξάρτησης.

Άρθρο 33

ι. Αναστολή εκτέλεσης ποινής

Κατά την παρ. 6 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν η κατά παρέκκλιση των όρων του Ποινικού Κώδικα, υποχρεωτική αναστολή εκτέλεσης της ποινής αν κάποιος ολοκλήρωσε με επιτυχία το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης (η οποία προκύπτει μόνο από βεβαίωση που εκδίδεται από το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης) και καταδικαστεί για εγκλήματα που σχετίζονται με την εξάρτησή του και τα οποία τελέστηκαν πριν την εισαγωγή του στο θεραπευτικό πρόγραμμα. Η αναστολή ανακαλείται μόνο αν δεν τηρηθούν οι όροι που ορίζει η απόφαση. Η εκτέλεση της ποινής αναστέλλεται υποχρεωτικά για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία (3) και ανώτερο από

έξι (6) χρόνια υπό τους οριζόμενους από το δικαστήριο όρους που πρέπει να σχετίζονται με τη διαπίστωση της διατήρησης της απεξάρτησης. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. α' του Σχεδίου. Δικαιολογητική βάση της ρύθμισης αυτής αποτελεί η αναγνώριση της προσπάθειας για απεξάρτηση και το γεγονός ότι δεν συνάδει προς αυτήν ο εγκλεισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα. Και στην περίπτωση αυτή, όπως και στο άρθρο 32, η αναστολή χορηγείται αδιακρίτως επί οριστικών, τελεσίδικων ή αμετάκλητων αποφάσεων.

Για πρώτη φορά, προβλέπεται επίσης ότι αναστέλλεται η εκτέλεση χρηματικών ποινών εκείνων που ολοκληρώνουν επιτυχώς πρόγραμμα απεξάρτησης. Η προσθήκη αυτή κρίθηκε αναγκαία, επειδή πολλές φορές έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο να δυσκολεύεται εξαιρετικά η επαγγελματική αποκατάσταση και η προσωπική, κοινωνική και οικογενειακή ζωή των ανθρώπων αυτών εξαιτίας των συχνά δυσβάστακτων οφειλών τους, λόγω χρηματικών ποινών και δικαστικών εξόδων, προς το Δημόσιο, γεγονός που ακυρώνει στην πράξη τα αποτελέσματα της επιτυχούς θεραπευτικής διαδικασίας.

Επίσης και για τον ίδιο λόγο προβλέπεται για πρώτη φορά ότι ακόμη και εάν έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τυχόν τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού.

Η αναστολή των μέτρων αυτών συνδέεται με την τήρηση των όρων της αναστολής εκτέλεσης της ποινής. Μάλιστα, στην περίπτωση που ο χρόνος δοκιμασίας παρέλθει επιτυχώς, η οφειλή διαγράφεται οριστικά

ii. Ποινικό μητρώο

Με βασικό στόχο την ειδική πρόληψη και τον μη στιγματισμό του απεξαρτημένου ατόμου, στην παρ. 4 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν ότι μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος που πιστοποιείται εγγράφως από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος, μπορεί ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος εισαγγελέας να

ζητήσει από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών να μην εγγράφονται σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου Ποινικού Μητρώου αποφάσεις ή βουλεύματα για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Ποινικού Κώδικα. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. β' του Σχεδίου.

iii. Αναγνώριση ελαφρυντικής περίπτωσης

Σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 31 του ν. 3459/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 3727/2008, προβλεπόταν ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης αναγνωρίζεται υποχρεωτικά ως ελαφρυντική περίπτωση κατά την επιμέτρηση της ποινής, ως αντιστάθμισμα της σοβαρής και επιτυχούς προσπάθειας που οδήγησε στην απεξάρτηση. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. γ' του Σχεδίου. Περαιτέρω προβλέπεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης μπορεί (δυσνητικά) να αναγνωρίζεται ως ελαφρυντική περίπτωση για κάθε έγκλημα, δηλαδή για όσα εξαιρούνται από τα ευεργετικά μέτρα που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 32 του Σχεδίου.

Άρθρο 34

Η διάταξη του άρθρου 34 του Σχεδίου Νόμου προβλέπει για πρώτη φορά τις περιπτώσεις θεραπευτικής προσέγγισης σε πρόσωπα που κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα και επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εγκεκριμένο από το νόμο πρόγραμμα απεξάρτησης. Ειδικότερα:

Εάν ο κρατούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε εγκεκριμένο από το νόμο πρόγραμμα απεξάρτησης, διατάσσεται η εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή σε ειδικό κατάστημα κράτησης ή σε κατάστημα κράτησης στο οποίο λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα για απεξάρτηση και υποβάλλεται σε πρόγραμμα παρακολούθησης και σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Οι μέθοδοι σωματικής αποτοξίνωσης, η ενδεχόμενη προς τούτο χρήση υποκαταστάτων ή άλλων σκευασμάτων και άλλα συναφή ζητήματα θα καθορίζονται με βάση

τα προβλεπόμενα στο άρθρο 60 του Σχεδίου. Στη συνέχεια η ειδική επιτροπή που ορίζεται στο άρθρο 31 παρ. 1 β' του Σχεδίου μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή σε καταδικασθέντες για πράξεις του νόμου περί ναρκωτικών, αλλά και σε εξαρτημένους δράστες εγκλήματος που φέρεται ότι τελέσθηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών (με εξαίρεση δηλαδή μόνον εγκλημάτων που προβλέπονται στην διάταξη του άρθρου 23 του Σχεδίου καθώς και των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα). Για την εφαρμογή της ίδιας διαδικασίας στις λοιπές περιπτώσεις (για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη) προϋπόθεση αποτελεί να δηλώσει ο κρατούμενος ότι είναι εξαρτημένος από ναρκωτικά και παράλληλα ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε πρόγραμμα απεξάρτησης. Στην ουσία έτσι αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα του εξαρτημένου στην θεραπεία-απεξάρτηση. Η ομοιόμορφη αυτή θέση για την αντιμετώπιση των καταδικασθέντων οι οποίοι κρίθηκαν ή όχι εξαρτημένοι από το δικαστήριο πηγάζει από το γεγονός ότι η ίδια η φύση της κράτησης εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων ενισχύει τους ψυχολογικούς όρους της έξης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Άλλωστε το όργανο που θα επιληφθεί για την αναγνώριση της εξάρτησης του κρατουμένου έχει τα εχέγγυα τόσο της γνώσης όσο και της αμεροληψίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αναφερόμενη στο Σχέδιο διάταξη έχει κοινά χαρακτηριστικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής κρατουμένων σε Κέντρα Απεξάρτησης κρατουμένων (βλ. σχετικά την Υπουργική Απόφαση 137061/2002, ΦΕΚ Β' 1154/4-9-2002, «Πιλοτική λειτουργία του Κέντρου Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων Ελαιώνα Θηβών για τη σωματική και ψυχική απεξάρτηση και την κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων τοξικομανών και χρηστών ψυχοτρόπων ουσιών»), με τις οποίες για την συμμετοχή κρατουμένου στο θεραπευτικό πρόγραμμα η προϋπόθεση της χρήσης αποδεικνύεται «...με δικαστική απόφαση ή με προγενέστερη πραγματογνωμοσύνη ή με δήλωσή του».

Κατά την παρ. 9 του άρθρου 31 ν. 3459/2006, προβλεπόταν η μη μεταγωγή κρατουμένου που παρακολουθεί εντός του σωφρονιστικού καταστήματος εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα (όπως λ.χ. τα Προγράμματα Συμβουλευτικής Κρατουμένων του ΚΕΘΕΑ). Ο κανόνας αυτός κάμπτεται σε περίπτωση όπου παραγγελθεί η μεταγωγή του κρατουμένου για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης (άρθρα 72 περ. δ' και 76 του Σωφρονιστικού Κώδικα -ν. 2776/1999), ωστόσο προτιμάται κατάσταση όπου αναπτύσσεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, εκτός αν επιβάλλεται η μεταγωγή για σοβαρούς λόγους σε άλλο. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 34 παρ. 3 του Σχεδίου.

Άρθρο 35

Στο άρθρο 35 έχουν ενταχθεί συγκεντρωμένες οι προβλέψεις της υπ' όρον απόλυσης των κρατουμένων για συναφή εγκλήματα. Προηγουμένως στο άρθρο 31 παρ. 10 ν. 3459/2006 προβλεπόταν ο θεσμός της υπό όρο απόλυσης για όσους έχουν παρατηρήσει επιτυχώς συμβουλευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης και υπάρχει βεβαίωση ότι γίνονται αποδεκτοί σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης (ΣυμβΕφΠειρ 157/2001, Αρμενόπουλος 2001, σελ. 1256), κατά παρέκκλιση των όρων που προβλέπονται στο άρθρο 105 του Ποινικού Κώδικα. Ο χρόνος παραμονής του κρατουμένου στο εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης θεωρείται ως χρόνος έκτισης της ποινής. Τυπικός χρονικός όρος της απόλυσης είναι να έχει εκτιθεί το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής, χωρίς να απαιτείται η συμπλήρωση των γενικών χρονικών ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 105 του Ποινικού Κώδικα. Στο βαθμό που το μέτρο της ειδικής απόλυσης αφορά σε αμιγώς θεραπευτικό σκοπό, και προκειμένου να αρθούν ερμηνευτικές δυσχέρειες που είχαν δημιουργηθεί στο παρελθόν, προκρίθηκε να γίνει ρητή αναφορά ότι η τυπική προϋπόθεση του 1/5 της ποινής αφορά σε πλασματικό υπολογισμό πραγματικής έκτισης, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή και των ευεργετικά υπολογιζόμενων ημερών (άρθρο 35 παρ. 1 του Σχεδίου). Περαιτέρω (άρθρο 35 παρ. 2 του Σχεδίου)

για όσους έχουν καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης για οποιοδήποτε έγκλημα και υποβάλλονται σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης προβλέπεται η υφ' όρον απόλυση και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, σύμφωνα με τα άρθρα 105 επ. του Ποινικού Κώδικα, εφόσον έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης.

Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαίο να διατηρηθεί η ρύθμιση που είχε εισαχθεί με τον ν. 3811/2009, σύμφωνα με την οποία όποιος καταδικάστηκε για έγκλημα του άρ. 23 (ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις) σε ποινή ισόβιας κάθειρξης, μπορεί να απολυθεί υφ' όρον εφόσον έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη. Στον κατάδικο δε αυτόν δεν μπορεί να χορηγηθεί υφ' όρον απόλυση αν δεν έχει παραμείνει στο κατάστημα κράτησης για χρονικό διάστημα είκοσι ετών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 επ. του Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 36

Ο παρών Κώδικας διατηρεί τα υφιστάμενα μέτρα ασφαλείας της προηγούμενης νομοθεσίας. Ειδικότερα, την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος (άρθρο 36 –προηγούμενο άρ. 33 ν. 3459/2006), τους περιορισμούς διαμονής (άρθρο 37 - προηγούμενο άρ. 35 ν. 3459/2006), τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 40 – προηγούμενο άρ. 37 ν. 3459/2006), και την κατάσχεση και δήμευση ναρκωτικών ουσιών – προηγούμενο άρ. 38 ν. 3459/2006). Εξαιρεση αποτελεί το άρθρο 34 του ν. 3459/2006 για τη δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης του καταδικασθέντα σε ποινή κάθειρξης, το οποίο διαγράφηκε. Η επιβολή της συγκεκριμένης διάταξης βρισκόταν στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου να την επιβάλει, και όπως αποδείχτηκε τελικά είχε χρησιμοποιηθεί ελάχιστα όλα αυτά τα χρόνια.

Το άρθρο για την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος (άρθρο 36) παραμένει ως είχε στον προηγούμενο Κώδικα (άρ. 33), όμως προστίθεται το ευνοϊκό μέτρο πρόωρης λήξης της απαγόρευσης, εφόσον ο δράστης – όντας χρήστης– ολοκληρώσει πρόγραμμα απεξάρτησης.

Άρθρο 37

Στο άρθρο 37 (περιορισμοί διαμονής) απαλείφεται η διάταξη περί απέλασης των αλλοδαπών καταδικασθέντων της ισχύουσας παραγράφου 2 του αντίστοιχου άρθρου 35 του ν. 3459/2006. Η διατήρηση της διάταξης αυτής κρίνεται περιττή, ενόψει του ότι η δικαστική απέλαση των προσώπων αυτών μπορεί να διαταχθεί ούτως ή άλλως ως μέτρο ασφαλείας κατά τις διατάξεις του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρα 38 - 39

Τα επόμενα άρθρα 38 (εκτέλεση του μέτρου του περιορισμού διαμονής- άρ. 39 ν. 3459/2006), και 39 (ευμενέστερη μεταχείριση των ανήλικων [και νεαρών ενήλικων δραστών], άρ. 36 ν. 3459/2006), δεν έχουν αλλαγές. Από την πρώτη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 37 διαγράφεται η αναφορά στην τιμωρία τρίτων οι οποίοι δεν συμμετείχαν μεν, αλλά γνώριζαν και διέθεσαν αντικείμενα και μεταφορικά μέσα που κατείχαν για την τέλεση του εγκλήματος, διότι θεωρήθηκε περιττή εφόσον οι τρίτοι τιμωρούνται κατά τα άρθρα 46[1β], 47[1] του Ποινικού Κώδικα περί «συμμετοχής». Διαγράφεται επίσης, η δεύτερη παράγραφος του άρ. 37 ν. 3459/06 που αφορούσε την τιμωρία όσων αποδέχονται και διαθέτουν τα προϊόντα του εγκλήματος της διακίνησης ναρκωτικών και ενσωματώνεται στην πρώτη παράγραφο για οικονομία λόγου. Διαγράφεται τέλος, η τρίτη παράγραφος του άρ. 37 η σχετική με τη δήμευση μεταφορικού μέσου που οδηγούσε ο δράστης, διότι αποτελούσε επανάληψη ρύθμισης της πρώτης παραγράφου του ισχύοντος άρ. 37.

Άρθρο 40

Με το άρθρο 40 (πρώην άρθρο 37 Κ.Ν.Ν.) εισάγεται η προβλεπόμενη κατά τις γενικές διατάξεις του άρθρου 76 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα παρεπόμενη ποινή της δήμευσης όλων των πραγμάτων, τα οποία προήλθαν (κατά παράβαση των άρθρων 20, 22 και 23.) από την πράξη, του τιμήματος τους, των κινητών και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό ή από την αποδοχή και διάθεσή τους, καθώς και των μεταφορικών μέσων και

όλων των αντικειμένων, τα οποία χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά ανήκουν στον αυτουργό είτε σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους.

Η προβλεπόμενη δήμευση έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και εισάγεται ως παρεπόμενη ποινή με την οποία ο δράστης του εγκλήματος και καταδικασθείς στερείται οριστικά των προϊόντων ή παραγώγων του εγκλήματος (*producta sceleris*), καθώς και των μέσων ή εργαλείων τέλεσης ή διευκόλυνσης του εγκλήματος (*instrumenta sceleris*).

1. Στην προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 37 παρ. 1 Κ.Ν.Ν. προβλεπόταν η επέκταση της επιβολής της δήμευσης *«ακόμη και σε τρίτους που δεν συμμετείχαν στο έγκλημα, εφόσον γνώριζαν ότι τα αντικείμενα αυτά προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος»*, η οποία πλέον καταργείται.

Με την καταργούμενη διάταξη είχε εισαχθεί η δυνατότητα επιβολής δήμευσης σε βάρος τρίτων προσώπων – μη κατηγορουμένων και καταδικασθέντων, κατά παράβαση του διφυούς νομικού χαρακτήρα της δήμευσης (παρεπόμενη ποινή – μέτρο ασφαλείας) , κατά παράβαση γενικών αρχών του ποινικού δικαίου και της δικονομίας και κατά παράβαση των συνταγματικών κανόνων τόσο των άρθρων 2 παρ. 1, 7 παρ. 1 και 96 παρ. 1 Σ., όσο και των άρθρων 7 παρ. 3 και 17 Σ. (βλ. *Παύλου*, Η δήμευση στον Ποινικό Κώδικα και τους ειδικούς ποινικούς νόμους, 1994, 95 επ., *Δ. Συμεωνίδη*, Κατασχέσεις στην ποινική διαδικασία και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, 2010 και *Γ. Τσόλια*, Η κατάσχεση και η δήμευση αντικειμένων σε βάρος τρίτων προσώπων και η αντισυνταγματικότητά αυτών, ΠοινΔικ 2004/1012 επ.).

Έτσι, η στέρηση της ιδιοκτησίας του τρίτου προσώπου ως παρεπόμενη ποινή εγκλήματος που δεν τέλεσε, παραβιάζει τις αρχές *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* και *sine culpa* καθώς επιβάλλεται η ποινή της στέρησης της περιουσίας και της ιδιοκτησίας για κολάσιμη συμπεριφορά που δεν περιγράφεται στο νόμο (απαγορευτικός κανόνας) με την πρόβλεψη επιβολής κύριας ποινής (κυρωτικός κανόνας). Περαιτέρω, το τρίτο πρόσωπο στερείται του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος του στην ιδιοκτησία χωρίς την ύπαρξη ενοχής και χωρίς να συντρέχουν οι

προϋποθέσεις περιορισμού του δικαιώματος του στην ιδιοκτησία όπως προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 17 Σ., αφού η δεύτερη παράγραφος του ίδιου άρθρου αφορά την περίπτωση ολοκληρωτικής στέρησης αυτής και μόνο υπό τις προϋποθέσεις που εκεί αναφέρονται.

Περαιτέρω, εάν το τρίτο πρόσωπο γνώριζε εκ προοιμίου ότι τα αντικείμενα που παραχώρησε στο δράστη προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος και με τον τρόπο αυτό εκδήλωσε την πρόθεση του να τον συνδράμει, τότε η περιγραφόμενη στη καταργούμενη διάταξη συμπεριφορά, θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο της συμμετοχικής δράσης του κατηγορουμένου (απλού συνεργού) με την επιβολή πρωτίστως κύριας ποινής.

Στον αντίποδα για την επιβολή δήμευσης ως μέτρου ασφαλείας λόγω της επικινδυνότητας των συναφών αντικειμένων είναι αυτονόητο ότι εφαρμόζεται η διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 76 του Ποινικού Κώδικα

Με βάση τα ανωτέρω, καταργείται επίσης η προϊσχύσασα διάταξη του ίδιου άρθρου σύμφωνα με την οποία *«Δήμευση μπορεί να διαταχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 76 του Ποινικού Κώδικα ακόμη και όταν για την πράξη που έχει τελεσθεί δεν καταδικάσθηκε ορισμένο πρόσωπο.*

2. Καταργείται η προϊσχύσασα διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 37 Κ.Ν.Ν. που είχε ως εξής : *«Η πράξη της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (άρθρο 394 του Ποινικού Κώδικα) αν συνδέεται με παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24, τιμωρείται με την ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης και τα προϊόντα δημεύονται».* Η αναφορά σε ενδεχόμενο «*σύνδεσης*» μεταξύ του προϊόντος της διακίνησης ναρκωτικών ουσιών και της τέλεσης των συναφών εγκλημάτων ελέγχεται ως αόριστη αναφορικά με τη περιγραφή των στοιχείων της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος που συγκροτείται και επομένως έρχεται σε αντίθεση με την συνταγματική επιταγή του άρθρου 7 παρ. 1 Σ.

Εξάλλου και η νομοτεχνική επιλογή τοποθέτησης της διάταξης στο τμήμα του νόμου που αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος και εκτός των άρθρων όπου προβλέπονται τα βασικά εγκλήματα του παρόντος.

(άρθρο 20) οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης αποσκοπούσε στην κύρωση συμπεριφορών που συνδέονταν με τη διακίνηση ναρκωτικών, αφορούσαν δε το χρόνο μετά την τέλεση των βασικών αδικημάτων, υιοθετώντας μια ειδική μορφή αποδοχής προϊόντων εγκλήματος. Η περιγραφόμενη συμπεριφορά δύναται να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3691/2008 *«Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησής εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησής της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις»* (αρ. 2 παρ. 2 περ. γ΄, αρ. 3 περ. θ΄, αρ. 45 και αρ. 46) προς αποφυγή μάλιστα του ενδεχομένου διπλής αξιολόγησης της ίδιας συμπεριφοράς στο πλαίσιο συρροής νόμων.

3. Με βάση την προαναφερόμενη συλλογιστική για την επιβολή ποινής σε μη κατηγορούμενο – τρίτο πρόσωπο καταργείται και η τρίτη παράγραφος του προϊσχύσαντος άρθρου 27, σύμφωνα με την οποία *«Στην περίπτωση του άρθρου 25 το δικαστήριο, εκτιμώντας τη βαρύτητα της πράξης και ιδίως τη βλάβη ή τον κίνδυνο που προκλήθηκε από αυτήν, μπορεί να επιβάλει τη δήμευση του μεταφορικού μέσου που οδηγούσε ο δράστης, εκτός αν ο κύριος του μέσου δεν γνώριζε ότι ο δράστης τελούσε υπό τις συνθήκες του άρθρου 25»*.

Άρθρο 41

Τα περί κατάσχεσης και δήμευσης ναρκωτικών ορίζονται στο νέο άρθρο 41. Από την πρώτη παράγραφο του ισχύοντος αρ. 38 ν. 3459/2006 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της πρώτης πρότασης, η γνωστοποίηση της κατάσχεσης στον κύριο κάτοχο μεταφορικού μέσου ή άλλου αντικείμενου στο οποίο βρέθηκαν τα ναρκωτικά, επειδή θεωρήθηκε περιττή και χωρίς πρακτική χρησιμότητα. Στη δεύτερη παράγραφο του καταργούμενου άρθρου προστίθεται η δυνατότητα αμφισβήτησης από τον κατηγορούμενο όχι μόνον της ιδιότητας των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών, αλλά και του παράνομου χαρακτήρα της κατοχής τους. Διευκρινίζεται τέλος, ότι αποστέλλεται δείγμα των κατασχεθέντων ουσιών προς εξέταση τόσο της φύσης τους όσο και της περιεκτικότητάς τους σε ναρκωτική ουσία.

Στην τρίτη παράγραφο, αυξάνονται από δύο σε τρία τα δείγματα προς διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης για την εξασφάλιση πιθανού επανελέγχου από τεχνικό σύμβουλο του κατηγορουμένου.

Στην παράγραφο πέντε του ίδιου άρθρου προστίθενται κάποιες λεπτομέρειες ρυθμιζόμενες από ΚΥΑ σχετικά με τη χρήση και φύλαξη ποσοτήτων ναρκωτικών για θεραπευτικούς σκοπούς. Προστίθεται τέλος έκτη παράγραφος, η οποία αφορά ειδικότερα τις κατασχεθείσες ποσότητες για θεραπευτικούς σκοπούς.

Άρθρο 42

Στο άρθρο 42 καθορίζεται η αρμοδιότητά των υπηρεσιών προς διενέργεια αστυνομικών και εν γένει προανακριτικών πράξεων, όπως προβλεπόταν και στην προϊσχύσασα διάταξη. Οι διαφοροποιήσεις που επήλθαν με τη νέα διάταξη, αφορούν πρώτον, την υποχρέωσή των προανακριτικών υπαλλήλων να ενημερώνουν πλέον αμελλητί και εγγράφως τον Εισαγγελέα Εφετών του τόπου στον οποίον μεταβαίνουν (εκτός της έδρας τους) προκειμένου να διενεργήσουν προανακριτικές πράξεις και δεύτερον, τον ορισμό πλέον του Εισαγγελέα Εφετών ως αρμόδιου για την εποπτεία της προανάκρισης και της προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 44.

Η προσθήκη της φράσης «*αμελλητί και εγγράφως*» κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο δυσλειτουργίας της έκτακτης προανάκρισης από την έλλειψη συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ περισσότερων υπηρεσιών που ενεργούν παράλληλα, η δε επιταγή περί έγγραφης ειδοποίησής πηγάζει από την βασική δικονομική αρχή της έγγραφης προδικασίας (άρθρο 241 ΚΠΔ) και μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε μέσο (π.χ. τηλεομοιοτυπία για λόγους επείγοντος).

Άρθρο 43

Στο άρθρο 43 καθορίζεται το αρμόδιο προς εκδίκαση των υποθέσεων δικαστήριο και μάλιστα σε ιδιαίτερες δικασίμους, η πρόβλεψη διενέργειας ανακρίσεως από ειδικούς ανακριτές στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη, η συναξιολόγηση της ιδιότητάς του κατηγορουμένου ως

τοξικομανούς για την επιβολή ή συνέχιση της προσωρινής κράτησης, η διαδικασία παραπομπής της υπόθεσης στο ακροατήριο με απευθείας κλήση με ειδικότερες δικονομικές προβλέψεις, όπως προβλέπονταν και στην προϊσχύσασα διάταξη.

Οι διαφοροποιήσεις που επήλθαν με τη νέα διάταξη, αφορούν πρώτον, την υποχρέωσή του ανακριτή να ενημερώνει εγγράφως τον Εισαγγελέα Εφετών του τόπου στον οποίον μεταβαίνει (εκτός της έδρας ή της δικαστικής περιφέρειας του) προκειμένου να διενεργήσει ανακριτικές, δεύτερον, τον ορισμό πλέον του Εισαγγελέα Εφετών ως αρμόδιου για την εποπτεία της προανάκρισης και της προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 44 και τρίτον την απαλοιφή της έκτης παραγράφου περί της δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστικών αρχών να επιλαμβάνονται των αξιόποινων πράξεων όταν αυτές έχουν τελεσθεί στην αλλοδαπή από Έλληνες υπηκόους.

Η προσθήκη της φράσης «εγγράφως» πηγάζει από την βασική δικονομική αρχή της έγγραφης προδικασίας (άρθρο 241 ΚΠΔ) ενώ η διατήρηση της έκτης παραγράφου δεν κρίθηκε αναγκαία εν όψει της διάταξης του άρθρου 8 περ'. θ' του Ποινικού Κώδικα περί παγκόσμιας δικαιοσύνης στη δίωξη των εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Άρθρο 44

Εποπτεία προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης

1. Στο άρθρο 44 προβλέπεται πλέον η ανάθεση της εποπτείας και καθοδήγησης της προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης, αντί του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος λόγω της σοβαρότητάς των πράξεων αλλά και της αρμοδιότητάς εισαγωγής και εκδίκασης των υποθέσεων στο Εφετείο Κακουργημάτων, κρίνεται ως εμπειρότερος προς εποπτεία και καθοδήγηση των προανακριτικών υπαλλήλων.

Περαιτέρω, ο κατά τόπους αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών εποπτεύει και καθοδηγεί πλέον κάθε προανακριτικό υπάλληλο των αρμόδιων υπηρεσιών, ενώ υπό την προϊσχύσασα διάταξη, ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης επόπτευαν μόνο όσους ανήκαν στις Υπηρεσίες Δίωξης

Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Η διάδοση των ναρκωτικών ουσιών και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας καθιστά αναγκαία την εποπτεία της προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης σε όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις από Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος μπορεί περαιτέρω να παραγγέλλει ή να ενεργεί ο ίδιος κατά την κρίση του, προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση.

2. Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 44 προβλέπεται η υποχρεωτική και έγγραφη πλέον ενημέρωση του Εισαγγελέα Εφετών για όλες τις αξιοποιήσιμες καταγγελίες που περιέρχονται στις αρμόδιες υπηρεσίες. Η προσθήκη της φράσης «*υποχρεωτικά και εγγράφως*» κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου κατ' αρχήν ο Εισαγγελέας Εφετών να έχει την πλήρη και αποκλειστική εποπτεία κάθε υπόθεσης που αφορά τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών εν τη γενέσει της, ώστε να καθοδηγήσει τους προανακριτικούς υπαλλήλους και να μην υπάρξουν άστοχες ανακριτικές ενέργειες που μπορεί να βάλουν σε κίνδυνο την βεβαίωση του εγκλήματος και την σύλληψη του δράστη.

Περαιτέρω, η βασιμότητά της καταγγελίας πρέπει να αποδεικνύεται τηρουμένης της βασικής δικονομικής αρχής περί έγγραφης προδικασίας (άρ. 241 ΚΠΔ) και να περιλαμβάνεται στο αποδεικτικό υλικό της δικογραφίας, προκειμένου ο κατηγορούμενος να μπορεί να ασκήσει τα εκ του ΚΠΔ προβλεπόμενα υπερασπιστικά του δικαιώματα. Στην αναφερόμενη διάταξη γίνεται λόγος για «*αναγκαία στοιχεία*» του εγγράφου προκειμένου να μην αποκαλυφθεί το όνομα του πληροφοριοδότη – εφόσον υφίσταται ονομαστική καταγγελία.

Άρθρο 45

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 45, προβλέπεται η εισαγωγή των προερχομένων εσόδων από επιβαλλόμενες χρηματικές ποινές ή την μετατροπή ποινών, για παραβάσεις του κεφαλαίου Δ' του παρόντος Κώδικα, καθώς και από δημεύσεις, στον προϋπολογισμό του Κράτους, τα οποία μπορούν να διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των

ναρκωτικών, ύστερα από πρόταση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, και όχι πλέον του Ο.Κ.Α.Ν.Α., με την εγγραφή τους στους αντίστοιχους προϋπολογισμούς συναρμοδίων Υπουργείων. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του, καθορίζονται με ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και Υγείας.

Άρθρο 46

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι τα ποσά που αναλογούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τα έσοδα του άρθρου 45 διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων που λειτουργούν στα καταστήματα κράτησης. Στην παράγραφο 2, προβλέπεται, ότι τα αναλογούντα στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη έσοδα του άρθρου 45 διατίθενται αποκλειστικά στις αρμόδιες για την δίωξη των εγκλημάτων της περί ναρκωτικών νομοθεσίας Υπηρεσίες, για την προμήθεια τεχνικών μέσων, την εκπαίδευση του προσωπικού τους και την χρηματοδότηση της επιχειρησιακής τους δράσης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι τα ποσά που αποδίδονται στο Υπουργείο Υγείας κατ' εφαρμογή του άρθρου 45, διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων πρόληψης κατά των ναρκωτικών που λειτουργούν υπό την εποπτεία του.

Άρθρο 47

Στο άρθρο 47 προβλέπεται η διάθεση ναρκωτικών ουσιών, για εκπαιδευτικούς σκοπούς, στις αστυνομικές σχολές και σε υπηρεσίες της Αστυνομίας και του Λιμενικού για την εκπαίδευση του προσωπικού των αρμόδιων για τη δίωξη των ναρκωτικών Υπηρεσιών, αλλά και των χρησιμοποιούμενων στο αντικείμενο αυτό αστυνομικών σκύλων και των

συνοδών τους. Για την διάθεση των ποσοτήτων ναρκωτικών, απαιτείται προηγούμενο αίτημα των οικείων Διοικητών ή των Γενικών Αστυνομικών Διευθυντών, Αττικής, Θεσσαλονίκης ή των Περιφερειών, ή του Διευθυντού της Υπηρεσίας και υλοποιείται με έγκριση του αρμοδίου Εισαγγελέα. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας διαθέσεως, των όρων φύλαξης και ορθής χρησιμοποίησης τους, της αντικατάστασή τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 48

Με το άρθρο 48 τυποποιείται ένα κορυφαίο συλλογικό όργανο που μέχρι σήμερα, είχε λειτουργήσει χωρίς ειδική και συστηματική ένταξη του ρόλου του στην ισχύουσα νομοθεσία. Πρόκειται για τη Διϋπουργική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, στην οποία προεδρεύει ο Πρωθυπουργός και μετέχουν ως μέλη οι καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί και ο Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Στην Επιτροπή αυτή παρίσταται και ο Εθνικός Συντονιστής για τα Ναρκωτικά καθώς και άλλοι κατά περίπτωση αρμόδιοι παράγοντες, καταθέτοντας τις απόψεις τους χωρίς ψήφο.

Έργο της Διϋπουργικής Επιτροπής αποτελεί η έγκριση και στη συνέχεια ο συντονισμός των υπηρεσιών εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, καθώς επίσης και η ανάθεση της αξιολόγησής του σε ειδικό φορέα. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν να παρέχουν στη Διϋπουργική Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή, ενώ η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη, που ενόψει του αντικειμένου δεν προβλέπονται να είναι διαρκείς, εξασφαλίζονται από τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 49

Με το άρθρο 49 επίσης τυποποιείται νομοθετικά ένα μονοπρόσωπο όργανο ήδη γνωστό: Ο Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών ορίζεται από τον Πρωθυπουργό με θητεία πέντε ετών. Κύρια καθήκοντα του

Εθνικού Συντονιστή για τα Ναρκωτικά αποτελούν η προεδρία της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και η εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνή όργανα με σχετικές αρμοδιότητες.

Άρθρο 50

Στην Επιτροπή αυτή, που προεδρεύεται από τον Εθνικό Συντονιστή για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, μετέχουν ειδικοί οριζόμενοι από τα αντίστοιχα Υπουργεία, καθώς και εκπρόσωποι των φορέων ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, ΨΝΑ, ΨΝΘ, ΕΚΤΕΠΝ και των Κέντρων Πρόληψης. Για την αποφυγή σύγχυσης με το κορυφαίο όργανο, την Επιτροπή του άρθρου 48 στην οποία μετέχουν Υπουργοί, αποφεύχθηκε η χρήση του όρου «Διϋπουργική» στην ονομασία, παρά την προβλεπόμενη συνεργασία αρμοδίων από περισσότερα Υπουργεία.

Αντικείμενο της συγκεκριμένης Επιτροπής είναι η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα ναρκωτικά, η ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών και ο συντονισμός δράσεων και προγραμμάτων των αρμόδιων Υπουργείων κατά την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Άρθρο 51

Τα προηγούμενα άρθρα 48 – 50 αφορούσαν τα κεντρικά όργανα της Πολιτείας που έχουν ως αντικείμενο την εκπόνηση και την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Ναρκωτικά. Το παρόν άρθρο 51 μνημονεύει ειδικότερα τους εγκεκριμένους οργανισμούς ή φορείς για την υλοποίηση των μέτρων και προγραμμάτων που μνημονεύονται στα άρθρα 30 έως και 35 του παρόντος Κώδικα. Η ρητή μνεία των συγκεκριμένων Οργανισμών (ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών και Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης) αποσκοπεί να άρει σχετικές αμφισβητήσεις που εγείρονται κατά την εφαρμογή της ποινικής δικαιοσύνης και την επιβολή σχετικών μέτρων.

Άρθρα 52-56

Στα άρθρα αυτά προβλέπονται τα θέματα διοίκησης, σκοπού, πόρων και προσωπικού του Ο.ΚΑ.ΝΑ. και του ΚΕ.Θ.Ε.Α.

Άρθρο 57

Προβλέπεται ότι η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού και όλα τα συναφή ζητήματα λειτουργίας των προγραμμάτων απεξάρτησης των δύο Ψυχιατρικών Νοσοκομείων ορίζονται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 58

Προβλέπονται οι φάσεις των δράσεων για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και οι αρμοδιότητες για τη σύσταση, εποπτεία και ανάκληση άδειας λειτουργίας σχετικών μονάδων. Η αρμοδιότητα για την αδειοδότηση ανήκει, κατά τα ήδη ισχύοντα, στο Υπουργείο Υγείας, το οποίο αποφασίζει μετά από εισήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 50 του παρόντος Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των Ναρκωτικών.

Άρθρο 59

Ο Κώδικας προβλέπει στα άρθρα 30 έως 35 μια σειρά από μέτρα θεραπείας (σωματικής και ψυχολογικής απεξάρτησης) των εξαρτημένων που κρατούνται στις φυλακές. Η εφαρμογή αυτών των μέτρων προϋποθέτει την ανάπτυξη αντίστοιχων δομών και προγραμμάτων στα σωφρονιστικά καταστήματα.

Για τις μεθόδους και τα μοντέλα αυτών των προγραμμάτων είναι γνωστοί διεθνώς περισσότεροι τύποι (προγράμματα συμβουλευτικά, ψυχολογικής απεξάρτησης με «στεγνές» προσεγγίσεις, μείωσης των βλαβών της υγείας ή συντήρησής της με υποκατάστατα κ.λπ.). Ο νομοθέτης απέχει από επιλογές και τομές σε ανοικτά επιστημονικά ζητήματα. Για το λόγο αυτό το άρθρο 59 προβλέπει ότι τα αντίστοιχα ειδικά θεραπευτικά καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων κράτησης ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, με το οποίο θα συνιστώνται θέσεις προσωπικού για τη στελέχωσή τους.

Άρθρο 60

Το άρθρο προβλέπει τους οργανισμούς και φορείς που μπορούν να καταρτίζουν προγράμματα πρόληψης της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Η άδεια, οι γενικές κατευθύνσεις, ο τρόπος λειτουργίας, οι διαδικασίες εποπτείας και αξιολόγησης καθώς και η ανάκληση της άδειας διεξαγωγής προγραμμάτων πρόληψης ανατίθενται σε κεντρικά όργανα αρμόδια για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης: στο Υπουργείο Υγείας και, εφόσον προβλέπονται δράσεις που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία άλλων Υπουργείων, στα συναρμόδια Υπουργεία που αποφασίζουν από κοινού. Ακριβώς επειδή η πρόληψη για τη διάδοση των ναρκωτικών προϋποθέτει κατά τις σύγχρονες αντιλήψεις συντονισμένη πολιτική μείωση της ζήτησης αλλά και της προσφοράς ναρκωτικών, τα όργανα που γνωμοδοτούν ή εισηγούνται για τις σχετικές αποφάσεις είναι επίσης κεντρικό: η Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 61
Σύμβαση εργασίας

Ζήτημα έχει τεθεί όσον αφορά στην αξίωση πραγματικής απασχόλησης των εργαζομένων σε περίπτωση που ο εργοδότης είναι υπερήμερος ως προς την αποδοχή της εργασίας τους. Στην νομολογία του Αρείου Πάγου τα τελευταία έτη φαίνεται γίνεται δεκτή η άποψη ότι με βάση τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα (648, 656 ΑΚ) ο εργαζόμενος δεν έχει αξίωση για πραγματική απασχόληση, παρά μόνο όταν η μη αποδοχή της εργασίας συνιστά προσβολή της προσωπικότητας ή κατάχρηση δικαιώματος. Όμως η άποψη αυτή αποδίδει παρωχημένες αντιλήψεις για την σπουδαιότητα της εργασίας για τον άνθρωπο. Όπως δέχονται πολλές αποφάσεις των δικαστηρίων της ουσίας, καθώς και το μεγαλύτερο μέρος της θεωρίας, η εργασία αποτελεί κατεξοχήν έναν από τους σπουδαιότερους παράγοντες της ανάπτυξης της προσωπικότητας του ανθρώπου. Η αξίωση για μισθούς υπερημερίας δεν αρκεί από μόνη της για την προστασία του δικαιώματος εργασίας. Έτσι, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις, το δικαίωμα αυτό πρέπει να αναγνωρίζεται χωρίς διακρίσεις σε όλους, ανεξαρτήτως του είδους της εργασίας που παρέχουν. Εξ άλλου η νομολογία του Αρείου Πάγου πολλές φορές καταλήγει στο παράδοξο αποτέλεσμα εργαζόμενοι, οι οποίοι μετά από κοπιαστικούς και πολυδάπανους δικαστικούς αγώνες δικαιώθηκαν στα δικαστήρια, παρ' όλο που η απόλυσή τους κρίθηκε άκυρη, εν συνεχεία η αξίωσή τους για μισθούς υπερημερίας να απορρίπτεται ως καταχρηστική, το οποίο δεν θα συνέβαινε αν ο εργοδότης τους απασχολούσε ως όφειλε. Η αναγνώριση του δικαιώματος για πραγματική απασχόληση εναρμονίζεται, άλλωστε, καλύτερα με την υποχρέωση πρόνοιας που έχει ο εργοδότης (άρθρο 288 ΑΚ), καθώς και με τη

συνταγματική προστασία του δικαιώματος εργασίας (άρθρ. 22 Σ), της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας (άρθρο 5 Σ) και του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου (άρθρο 2 Σ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 62

Αναψηλάφηση - «Συμμόρφωση» προς τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ

Άρθρο 63

Προθεσμία

Στην περ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 525 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ρητά ορίζεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία, με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπιστώνεται παραβίαση δικαιώματος, σχετικά με την διαδικασία που τηρήθηκε ή την ουσιαστική διάταξη που εφαρμόσθηκε, η ποινική διαδικασία επαναλαμβάνεται, προς το συμφέρον του καταδικασμένου για κακούργημα ή πλημμέλημα. Παραλλήλως και στον τελευταίο σχετικό με την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης ν.3900/2010, περιλήφθηκαν διατάξεις (άρθρο 105 Α παρ. 2 και 3) που προβλέπουν την άσκηση αίτησης επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε απόφαση, η οποία, σύμφωνα με κρίση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος αναφορικά με το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαιού της Σύμβασης (αρθ. 105 παρ. 1). Παρόμοια ρύθμιση προβλέπεται με το άρθρο 76 του σχεδίου νόμου για τη διαδικασία ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Έτσι, σύμφωνα με τα παραπάνω, ως αυτονόητο προκύπτει, ότι με όμοιο τρόπο επιβάλλεται να ρυθμίζονται οι υπαγόμενες στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων υποθέσεις. Γι' αυτό και για την ταυτότητα του λόγου

είναι ανάγκη να υιοθετηθούν ανάλογου περιεχομένου διατάξεις στο οικείο περί αναψηλάφησης άρθρο 544 του ΚΠολΔ.

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι απαραίτητες, καθόσον δεν είναι νοητό από πλευράς λειτουργίας του κράτους δικαίου να μην αρθεί το οξύμωρο να έχουν δικονομικό δικαίωμα οι πολίτες για τη δικαίωσή τους στα πεδία εφαρμογής του Κώδικα Ποινικής και Διοικητικής Δικονομίας, όχι όμως και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Για την προθεσμία που ορίζεται στον άρθρο 545 ελήφθησαν υπόψιν οι προθεσμίες που προβλέπονται στη διαδικασία ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Άρθρο 64

Ομοδικία στον Άρειο Πάγο – Ερημοδικία – Απαράδεκτη συζήτηση

Είναι γνωστό ότι επί περισσότερων ομοδίκων που ασκούν την αναίρεση ή επισπεύδουν την συζήτησή της, εάν δεν παρίσταται κάποιος από αυτούς ή δεν έχει εξουσιοδοτήσει με πληρεξούσιο τον παριστάμενο δικηγόρο, κηρύσσεται अपαράδεκτη η συζήτηση ως προς όλους, κατά την πάγια ερμηνεία που έχει προσδώσει στις διατάξεις των άρθρων 94 παρ. 1, 96 παρ. 1 και 2, 104 και 576 παρ. 1 και 3 του ΚΠολΔ ο Άρειος Πάγος (657/2005, ΟΛΑΠ 9/2003). Η λύση αυτή όμως είναι όλως ανεπιεικής για τους επιμελείς διαδικούς, αφού χωρίς να είναι υπαίτιοι, ματαιούνται η συζήτηση της υποθέσεώς τους και διαιωνίζεται η δίκη. Έρχεται δε η πρακτική αυτή σε πλήρη αντίθεση με τη βούληση για την επιτάχυνση των δικών.

Η λύση που δίνεται με προτεινόμενη διάταξη εναρμονίζεται, άλλωστε, και με εκείνη που δόθηκε πρόσφατα με το άρθρο 131 παρ. 2 ν.4070/2012 (Α' 82).

Άρθρο 65

Εξαιτίας της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης πολλοί μισθωτές ζητούν με αγωγές να αναπροσαρμοσθούν τα μισθώματα δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 288 και 388 του Αστικού Κώδικα. Η απόφαση έχει διαπλαστικό

περιεχόμενο, και ανατρέχει στην ημερομηνία άσκησης της αγωγής. Η καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης αφενός μεν μπορεί να έχει δυσμενείς συνέπειες για τον μισθωτή, ο οποίος μη δυνάμενος να καταβάλει το μίσθωμα να αποβάλλεται από το μίσθιο δυνάμει διαταγής απόδοσης μισθίου, αφετέρου σε περίπτωση δικαίωσης του μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα ο εκμισθωτής να μην δύναται να επιστρέψει τις διαφορές μισθωμάτων που θα προκύψουν. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η παρούσα ρύθμιση ταχείας εκδίκασης των σχετικών αγωγών λόγω των ιδιαίτερων οικονομικών συνθηκών και προς αντιμετώπιση ζητήματος μείζονος σπουδαιότητας.

Άρθρο 66

Είναι αναγκαίο να ρυθμιστεί το ζήτημα της προσωρινής απασχόλησης του εργαζομένου στο μεσοδιάστημα από τη συζήτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης, ζήτημα το οποίο ερίζεται στην νομολογία από δεκαετιών. Η ρύθμιση αυτή είναι προς το συμφέρον όλων των πλευρών: Ο εργαζόμενος, εφόσον το δικαστήριο κρίνει ότι απαιτείται να διαταχθεί το ασφαλιστικό αυτό μέτρο, διατηρεί προσωρινά τη θέση εργασίας και δεν αποξενώνεται από τον χώρο της εργασίας του. Ο εργοδότης δεν κινδυνεύει να κληθεί να πληρώσει δυσβάσταχτους μισθούς υπερημερίας, χωρίς να έχει ωφεληθεί τουλάχιστον την εργασία που αντιστοιχεί σ' αυτούς. Επιπροσθέτως, προάγεται και το δημοσιονομικό συμφέρον του κράτους, έχοντας ευεργετικά αποτελέσματα στο έλλειμμα, αφού ο προσωρινά απασχολούμενος θα σταματήσει να λαμβάνει επίδομα ανεργίας.

Άρθρο 67

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού διορθώνονται λάθη από παραδρομή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 68

Με το άρθρο 4 παρ.2 του ν.3904/2010, στο άρθρο 105 του Ποινικού προστέθηκε παράγραφος 7, με την οποία προβλέφθηκε ο ευεργετικός υπολογισμός της ποινής -μεταξύ άλλων περιπτώσεων- και για κρατούμενους που έχουν διαπιστωμένο από υγειονομική επιτροπή ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω. Λόγω του ότι με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω δίδεται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας το δικαίωμα σε κάθε ασφαλισμένο να λάβει υπό τις προϋποθέσεις του αριθμού των ενσήμων του μέχρι και πλήρη σύνταξη ένεκα αναπηρίας, κρίση που συνεπάγεται αποδεδειγμένη ανικανότητα προς εργασία, πρέπει για λόγους ίσης μεταχείρισης των ανικάνων προς εργασία κρατουμένων, να τροποποιηθεί το προβλεπόμενο ποσοστό από 80% και άνω σε 67% και άνω, εφόσον τούτο έχει διαπιστωθεί από υγειονομική επιτροπή.

Άρθρο 69

Στο άρθρο 108 του Ποινικού Κώδικα, προβλέπεται η αυτοδίκαιη άρση της απόλυσης σε όποιον κατά το χρόνο δοκιμασίας του επιβληθεί αμετάκλητη ποινή φυλάκισης ανώτερη από έξι (6) μήνες.

Με την τροποποίηση εισάγεται η αύξηση του κατώτατου ορίου ποινής που δικαιολογεί την άρση της απόλυσης από έξι (6) μήνες σε ένα έτος φυλάκιση. Η άρση της απόλυσης για τέλεση πλημμελήματος που τιμωρήθηκε με ποινή μεταξύ έξι (6) μηνών και ενός έτους, θα ήταν συνέπεια δυσανάλογα βαριά σε σχέση με τον ελαφρό χαρακτήρα του νέου πλημμελήματος.

Άρθρα 70, 71 και 72

Για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας στη χώρα μας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει προωθήσει σειρά μέτρων, όπως με τους νόμους 3849/2010, 3932/2011, 3961/2011, 4022/2011.

Με το αρθ. 16 του ν.3849/2010 προβλέφθηκε ευθέως με προσθήκη τελευταίου εδαφίου στο άρθρο 35 ΚΠΔ, ότι για τα εγκλήματα διαφθοράς που τελούνται από υπαλλήλους, η διεξαγωγή της ανάκρισης και η εισαγωγή στο ακροατήριο γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Όμως, η διάταξη αυτή δεν απέδωσε τ' αναμενόμενα.

Γι' αυτό και με τον ν.4022/2011 προσδιορίστηκε με απολύτως σαφή τρόπο ποιες υποθέσεις δικάζονται κατά προτεραιότητα και ποιό ακριβώς είναι το περιεχόμενο της κατά προτεραιότητα εκδίκασής τους. Συγκεκριμένα, στην ειδική αυτή διαδικασία υπήχθησαν κακουργήματα υπουργών, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων υπουργείων, διοικητών, υποδιοικητών ή προέδρων διοικητικών συμβουλίων, ή διευθυνόντων ή εντεταλμένων συμβούλων ν.π.δ.δ., δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών και ν.π.ι.δ. τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το κράτος, αιρετών μονοπρόσωπων οργάνων των Ο.Τ.Α., καθώς και κακουργήματα ιδιαίτερα μεγάλου κοινωνικού ενδιαφέροντος ή μείζονος δημοσίου συμφέροντος.

Παράλληλα, πρέπει να επισημανθεί ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα από την εντατικοποίηση των ηλεκτρονικών και άλλων ελέγχων που γίνονται σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, αποκαλύπτονται όλο και περισσότερες υποθέσεις διαφθοράς δημοσίων υπαλλήλων, για τις οποίες καθίσταται αναγκαία η επιτάχυνση των ανακριτικών διαδικασιών.

Η τελευταία ετήσια έκθεση (2011) του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης επιβεβαιώνει την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, καθώς αυτή πλήττει το κράτος δικαίου, κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς, ενώ στερεί πόρους από τη χώρα και αμαυρώνει την εικόνα της διεθνώς (σελ. 7-10).

Ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαίο να εξασφαλιστεί, ότι τα κακουργήματα που τελούν υπάλληλοι στους οποίους έχει ανατεθεί προσωρινά ή μόνιμα η άσκηση δημόσιας υπηρεσίας, ή δημοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αλλά και όσα τελούν οι υπάλληλοι κατά την έννοια του αρθ. 263α του Ποινικού Κώδικα, δεν θα εκδικάζονται με τους συνήθεις ρυθμούς απονομής της Δικαιοσύνης, αλλά κατ' απόλυτη προτεραιότητα, σύμφωνα με μια σαφή και εξειδικευμένη διαδικασία και με διασφάλιση, βέβαια, των δικονομικών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.

Επίσης, για τους ίδιους λόγους είναι αναγκαία η νομοθετική τροποποίηση των αρθ. 235 έως 237 του Ποινικού Κώδικα, ώστε αντί της έως τώρα δυνητικής επιβολής χρηματικής ποινής σε δωροδοκούμενους υπαλλήλους και άλλους δωροδοκούντες, που προβλέπεται από το αρθ. 81 του Ποινικού Κώδικα για τα εγκλήματα από φιλοκέρδεια -διάταξη η οποία σε πλείστες περιπτώσεις δεν τύγχανε εφαρμογής- να θεσμοθετηθεί η υποχρεωτική επιβολή χρηματικής ποινής, για τους παραβάτες των ανωτέρω διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, μέτρο που θα ενισχύσει σημαντικά τον γενικό προληπτικό και ειδικό προληπτικό τους χαρακτήρα.

Άρθρο 73

Σύσταση Επιτροπής για τη σύνταξη νέου Ποινικού Κώδικα

Με το άρθρο 1 συνιστάται "ειδική επιτροπή" με την έννοια του άρθρου 76 παρ. 6 του ισχύοντος Συντάγματος, με αρμοδιότητα τη σύνταξη του νέου Ποινικού Κώδικα, ο οποίος θα αντικαταστήσει το ν.1492 της 17/7 Αυγούστου 1950, ως αυτός μεταγλωττίστηκε στη δημοτική με το υπ' αρ. 283/1985 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ Α'106) και τροποποιήθηκε κατά καιρούς. Ως εκ τούτου, για τη σύνταξη του νέου Ποινικού Κώδικα προωθείται η ειδική διαδικασία επιπήφισης δικαστικών και διοικητικών κωδίκων. Η διάταξη του άρθρου 1 επέχει τη θέση του συνταγματικώς προβλεπόμενου ειδικού νόμου, άλλως ειδικού άρθρου τυπικού νόμου, με περιεχόμενο τη σύσταση της επιτροπής και τη ρύθμιση συναφών με τη σύνθεση και τη λειτουργία της θεμάτων.

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η συγκρότηση ενδεκαμελούς Επιτροπής, η οποία θα αποτελείται από δικαστικούς και εισαγγελικούς Λειτουργούς, μέλη ΔΕΠ Νομικών Σχολών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και δικηγόρους με εμπειρία και εξειδίκευση σε ζητήματα ποινικού δικαίου (παρ.2). Η εξασφάλιση της απαραίτητης γραμματειακής υποστήριξης από υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποβλέπει στη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής και την ουσιαστική υποβοήθηση του έργου της.

Με την παρ.3 παρέχεται η αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προκειμένου να συγκροτήσει την Επιτροπή και τη Γραμματεία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ - ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Άρθρα 74

Για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας στη χώρα μας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει προωθήσει σειρά μέτρων, όπως με τους νόμους 3849/2010, 3932/2011, 3961/2011, 4022/2011.

Με το αρθ. 16 του ν.3849/2010 προβλέφθηκε ευθέως με προσθήκη τελευταίου εδαφίου στο άρθρο 35 ΚΠΔ, ότι για τα εγκλήματα διαφθοράς που τελούνται από υπαλλήλους, η διεξαγωγή της ανάκρισης και η εισαγωγή στο ακροατήριο γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Όμως, η διάταξη αυτή δεν απέδωσε τ' αναμενόμενα.

Γι' αυτό και με τον ν.4022/2011 προσδιορίστηκε με απολύτως σαφή τρόπο ποιες υποθέσεις δικάζονται κατά προτεραιότητα και ποιό ακριβώς είναι το περιεχόμενο της κατά προτεραιότητα εκδίκασής τους. Συγκεκριμένα, στην ειδική αυτή διαδικασία υπήχθησαν κακουργήματα υπουργών, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων υπουργείων, διοικητών, υποδιοικητών ή προέδρων διοικητικών συμβουλίων, ή διευθυνόντων ή εντεταλμένων συμβούλων ν.π.δ.δ., δημοσίων

επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών και ν.π.ι.δ. τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το κράτος, αιρετών μονοπρόσωπων οργάνων των Ο.Τ.Α., καθώς και κακουργήματα ιδιαίτερα μεγάλου κοινωνικού ενδιαφέροντος ή μείζονος δημοσίου συμφέροντος.

Παράλληλα, πρέπει να επισημανθεί ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα από την εντατικοποίηση των ηλεκτρονικών και άλλων ελέγχων που γίνονται σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, αποκαλύπτονται όλο και περισσότερες υποθέσεις διαφθοράς δημοσίων υπαλλήλων, για τις οποίες καθίσταται αναγκαία η επιτάχυνση των ανακριτικών διαδικασιών.

Η τελευταία ετήσια έκθεση (2011) του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης επιβεβαιώνει την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, καθότι αυτή πλήττει το κράτος δικαίου, κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς, ενώ στερεί πόρους από τη χώρα και αμαυρώνει την εικόνα της διεθνώς (σελ. 7-10).

Ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαίο να εξασφαλιστεί, ότι τα κακουργήματα που τελούν υπάλληλοι στους οποίους έχει ανατεθεί προσωρινά ή μόνιμα η άσκηση δημόσιας υπηρεσίας, ή δημοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αλλά και όσα τελούν οι υπάλληλοι κατά την έννοια του αρθ. 263α του Ποινικού Κώδικα, δεν θα εκδικάζονται με τους συνήθεις ρυθμούς απονομής της Δικαιοσύνης, αλλά κατ' απόλυτη προτεραιότητα, σύμφωνα με μια σαφή και εξειδικευμένη διαδικασία και με διασφάλιση, βέβαια, των δικονομικών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.

Άρθρο 75

Η διαφθορά είναι ένα φαινόμενο με πολλαπλά αίτια και αιτιατά, καθώς λαμβάνει πολυσύνθετες μορφές και λειτουργίες σε διάφορα επίπεδα. Το φαινόμενο αυτό κυμαίνεται από μία ξεχωριστή πράξη μιας πληρωμής που αντίκειται στο νόμο μέχρι την ενδημική δυσλειτουργία ενός πολιτικού και οικονομικού συστήματος. Η διαφθορά, η οποία υπάρχει όταν ένας πολιτικός

αξιωματούχος ή κρατικός λειτουργός χρησιμοποιεί την εξουσία του με καταχρηστικό τρόπο (κυρίως με ευνοιοκρατία, αυθαιρεσία και χρηματισμό) για ιδιοτελείς σκοπούς, αποτελεί –κυρίως τις τελευταίες δεκαετίες– ισχυρό όπλο και της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας των εγκληματικών οργανώσεων, διαβρώνοντας το δημόσιο βίο και τις κρατικές υπηρεσίες. Τα στοιχεία δε για την έκταση του φαινομένου στην Χώρα μας είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά, με πολύπλευρες συνέπειες, όπως τη δημιουργία εισοδηματικής ανισότητας στον πληθυσμό, την υπονόμηση της αναλογικότητας του φορολογικού συστήματος, τη μείωση των επενδύσεων και έτσι την αποκλιμάκωση της οικονομικής ανάπτυξης, και με κόστος εν τέλει για την ίδια την δημοκρατία, αφού το πρόβλημα της διαφθοράς υπονομεύει την εμπιστοσύνη στους πολιτικούς θεσμούς και τα όργανα της Πολιτείας. Προβάλλει συνεπώς ως επιτακτική, για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του παρόντος νομοθετικού εργαλείου, η θεσμοθέτηση ενός οργάνου, που θα καθοδηγεί, εποπτεύει, συντονίζει και διευθύνει σε προδικαστικό επίπεδο όλους τους υπαλλήλους που διενεργούν ανακριτικές πράξεις και σχηματίζουν ποινικές δικογραφίες για τα κάθε είδους εγκλήματα διαφθοράς, θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας και θα υποβάλλει προτάσεις για αλλαγή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του φαινομένου. Η ορθή συστηματικά προσέγγιση του προβλήματος επιβάλλει το όργανο αυτό να είναι εισαγγελικός λειτουργός, δηλαδή ισόβιος δικαστικός λειτουργός, ο οποίος, σύμφωνα με το άρθρο 87 παρ. 1 του Συντάγματος, απολαμβάνει λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, εισάγεται με το άρθρο 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ο θεσμός του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται στις Εισαγγελίες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, Εισαγγελέας Εγκλημάτων Διαφθοράς, με βαθμό αντεισαγγελέα εφετών, από εκείνους που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα. Η τοποθέτησή τους διενεργείται με πράξη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ύστερα από γνώμη του Προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Ο Εισαγγελέας

Εγκλημάτων Διαφθοράς εκτελεί τα καθήκοντά του με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και συνεπικουρείται από δύο, τουλάχιστον, εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών. Οι τελευταίοι ορίζονται από τους διευθύνοντες τις οικείες Εισαγγελίες, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Το έργο των αρμόδιων για τα εγκλήματα διαφθοράς Εισαγγελέων προβλέπεται να εποπτεύει και συντονίζει Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που ορίζεται με πλήρη ή μερική απασχόληση από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Στα καθήκοντα του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, ανήκει η εποπτεία, η καθοδήγηση και ο συντονισμός των ενεργειών των γενικών κατά το άρθρο 33 παρ. 1 περ. α' του ΚΠΔ και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, κατά την διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τελέσεως των αδικημάτων αρμοδιότητάς του.

Άρθρο 76

Τακτικές άδειες κρατουμένων

& Άρθρο 77

Ο θεσμός χορήγησης τακτικών αδειών σε κρατουμένους, ο οποίος προβλέπεται στα σπουδαιότερα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που αφορούν και τη χώρα μας, (λ.χ. Ευρωπαϊκοί Σωφρονιστικοί Κανόνες, Σύσταση Νο R (82) 16, Στοιχειώδεις Κανόνες Μεταχείρισης των Κρατουμένων του Ο.Η.Ε.) και εφαρμόζεται σε πλείστες ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες, δίδει τη δυνατότητα στους κρατουμένους ν' αποφύγουν τις δυσάρεστες συνέπειες του ιδρυματισμού, να μην αποκοπούν από το οικογενειακό τους περιβάλλον και να προετοιμάσουν την κοινωνική τους επανένταξη.

Η εφαρμογή του ανωτέρω θεσμού στη χώρα μας, έχει αποδείξει ότι ετησίως το συντριπτικό ποσοστό των κρατουμένων (περί το 97%) είναι συνεπές ως προς την τήρηση των όρων της άδειάς τους.

Περαιτέρω με το ισχύον νομικό πλαίσιο γίνεται διάκριση ανάμεσα: α) σε αυτούς που κρατούνται για διαφορετικά είδη εγκλημάτων και έχουν ενιαία μεταχείριση και β) στους καταδίκους για υποθέσεις του ν.3459/2006 που

λαμβάνουν άδειες με επαχθέστερους όρους απ' όλους τους υπολοίπους κρατουμένους.

Η διαφορετική αντιμετώπιση ως προς τη χορήγηση αδειών, πέραν της δημιουργίας αισθήματος αδικίας, εγείρει θέματα συνταγματικότητας ως προς την ισότητα και την αναλογικότητα της μεταχείρισης.

Τον Ιούνιο του 2012, μάλιστα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αιτήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να απαιτήσει εξηγήσεις από τη χώρα μας για διάφορα θέματα που αφορούν τις συνθήκες κράτησης, μεταξύ αυτών και για τη ποινική και σωφρονιστική μεταχείριση των κρατουμένων του ν.3459/2006.

Προκειμένου να υπάρξει ίση μεταχείριση όλων των ενηλίκων και ανηλίκων κρατουμένων κρίνεται αναγκαίο να ενοποιηθούν οι όροι χορήγησης τακτικών αδειών, ώστε να μπορούν και οι κρατούμενοι για παραβάσεις του ανωτέρω νόμου να έχουν συντομότερη και άμεση επαφή με το οικογενειακό τους περιβάλλον και να προετοιμαστεί έτσι καλύτερα η κοινωνική τους επανένταξη.

Δεν πρέπει, όμως, να υποβαθμιστεί το γεγονός ότι υπάρχουν κρατούμενοι που παραβιάζουν τους όρους χορήγησης άδειάς τους και δεν επιστρέφουν από αυτές. Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο σε αυτές τις περιπτώσεις ο κρατούμενος δεν δικαιούται νέα τακτική ή εκπαιδευτική άδεια πριν από την πάροδο ενός έτους από την επιστροφή ή σύλληψή του. Ο σύντομος αυτός χρόνος αναστολής του δικαιώματος αδειας δεν κρίνεται γενικοπροληπτικά και ειδικοπροληπτικά ικανός να αποτρέπει επαρκώς την παραβίαση των όρων της αδειας και να επιβάλει τις σχετικές κυρώσεις στον παραβάτη. Γι' αυτό και είναι αναγκαία η τροποποίηση του άρθρ. 58 παρ. 8 του ν.2776/1999.

Επίσης, λόγω του υπερπληθυσμού των φυλακών, ο οποίος τη στιγμή αυτή εγγίζει τους 12.300 κρατουμένους με δυνατότητα κράτησης 9.300 κρατουμένων, και λόγω των εντάσεων που αναπτύσσονται από τον υπερσυνωστισμό, κρίνεται αναγκαία η έγκαιρη διεκπεραίωση των διαδικασιών χορήγησης αδειών και απολύσεων με όρο, προκειμένου να απορροφηθούν οι εντάσεις, γι' αυτό και πρέπει να διαγραφούν οι

πειθαρχικές ποινές, εξαιρουμένων αυτών που αποδεικνύουν ιδιαίτερη επικινδυνότητα των τιμωρηθέντων, όπως στις περιπτώσεις βίας κατά προσωπικού, απόδρασης, δωροδοκίας προσωπικού ή εισαγωγής ναρκωτικών ουσιών σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Άρθρο 78

Διαγραφές πειθαρχικών ποινών κρατουμένων

Ο θεσμός χορήγησης τακτικών αδειών σε κρατούμενους, ο οποίος προβλέπεται στα σπουδαιότερα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που αφορούν και τη χώρα μας, (λ.χ. Ευρωπαϊκοί Σωφρονιστικοί Κανόνες, Σύσταση Νο R (82) 16, Στοιχειώδεις Κανόνες Μεταχείρισης των Κρατουμένων του Ο.Η.Ε.) και εφαρμόζεται σε πλείστες ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες, δίδει τη δυνατότητα στους κρατούμενους ν' αποφύγουν τις δυσάρεστες συνέπειες του ιδρυματισμού, να μην αποκοπούν από το οικογενειακό τους περιβάλλον και να προετοιμάσουν την κοινωνική τους επανένταξη.

Η εφαρμογή του ανωτέρω θεσμού στη χώρα μας, έχει αποδείξει ότι ετησίως το συντριπτικό ποσοστό των κρατουμένων (περί το 97%) είναι συνεπές ως προς την τήρηση των όρων της άδειάς τους.

Περαιτέρω με το ισχύον νομικό πλαίσιο γίνεται διάκριση ανάμεσα: α) σε αυτούς που κρατούνται για διαφορετικά είδη εγκλημάτων και έχουν ενιαία μεταχείριση και β) στους καταδίκους για υποθέσεις του ν.3459/2006 που λαμβάνουν άδειες με επαχθέστερους όρους απ' όλους τους υπολοίπους κρατουμένους.

Η διαφορετική αντιμετώπιση ως προς τη χορήγηση αδειών, πέραν της δημιουργίας αισθήματος αδικίας, εγείρει θέματα συνταγματικότητας ως προς την ισότητα και την αναλογικότητα της μεταχείρισης.

Τον Ιούνιο του 2012, μάλιστα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αιτήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να απαιτήσει εξηγήσεις από τη χώρα μας για διάφορα θέματα που αφορούν τις συνθήκες κράτησης, μεταξύ αυτών και για τη ποινική και σωφρονιστική μεταχείριση των κρατουμένων του ν.3459/2006.

Προκειμένου να υπάρξει ίση μεταχείριση όλων των ενηλίκων και ανηλίκων κρατουμένων κρίνεται αναγκαίο να ενοποιηθούν οι όροι χορήγησης τακτικών αδειών, ώστε να μπορούν και οι κρατούμενοι για παραβάσεις του ανωτέρω νόμου να έχουν συντομότερη και άμεση επαφή με το οικογενειακό τους περιβάλλον και να προετοιμαστεί έτσι καλύτερα η κοινωνική τους επανένταξη.

Δεν πρέπει, όμως, να υποβαθμιστεί το γεγονός ότι υπάρχουν κρατούμενοι που παραβιάζουν τους όρους χορήγησης άδειάς τους και δεν επιστρέφουν από αυτές. Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο σε αυτές τις περιπτώσεις ο κρατούμενος δεν δικαιούται νέα τακτική ή εκπαιδευτική άδεια πριν από την πάροδο ενός έτους από την επιστροφή ή σύλληψή του. Ο σύντομος αυτός χρόνος αναστολής του δικαιώματος αδειάς δεν κρίνεται γενικοπροληπτικά και ειδικοπροληπτικά ικανός να αποτρέπει επαρκώς την παραβίαση των όρων της αδειάς και να επιβάλει τις σχετικές κυρώσεις στον παραβάτη. Γι' αυτό και είναι αναγκαία η τροποποίηση του άρθρ. 58 παρ. 8 του ν.2776/1999.

Επίσης, λόγω του υπερπληθυσμού των φυλακών, ο οποίος τη στιγμή αυτή εγγίζει τους 12.300 κρατουμένους με δυνατότητα κράτησης 9.300 κρατουμένων, και λόγω των εντάσεων που αναπτύσσονται από τον υπερσυνωστισμό, κρίνεται αναγκαία η έγκαιρη διεκπεραίωση των διαδικασιών χορήγησης αδειών και απολύσεων με όρο, προκειμένου να απορροφηθούν οι εντάσεις, γι' αυτό και πρέπει να διαγραφούν οι πειθαρχικές ποινές, εξαιρουμένων αυτών που αποδεικνύουν ιδιαίτερη επικινδυνότητα των τιμωρηθέντων, όπως στις περιπτώσεις βίας κατά προσωπικού, απόδρασης, δωροδοκίας προσωπικού ή εισαγωγής ναρκωτικών ουσιών σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Άρθρο 79

Στα καταστήματα κράτησης της χώρας υπάρχουν 9300 θέσεις κρατουμένων, ενώ τη στιγμή αυτή κρατούνται 12300 κρατούμενοι. Στα κλειστά τμήματα των αγροτικών φυλακών υπάρχει η δυνατότητα κράτησης κρατουμένων, που μπορούν να κρατηθούν σε αυτά, χωρίς να συντρέχουν

οι προϋποθέσεις μεταγωγής σε αγροτικές φυλακές προς εργασία. Είναι αναγκαίο λοιπόν, για λόγους αποσυμφόρησης των καταστημάτων κράτησης να προβλεφθεί νομοθετικά η δυνατότητα τέτοιου τύπου κράτησης.

Άρθρο 80

Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων κατηγορουμένων

Το ζήτημα της δημοσιοποίησης δεδομένων κατηγορουμένων ήλθε προσφάτως στην επικαιρότητα με αφορμή τη δημοσιοποίηση της εικόνας και των στοιχείων των οροθετικών υποδίκων. Με το αρθ. 9 του Συντάγματος κατοχυρώνεται το δικαίωμα του ατόμου στην προστασία των προσωπικών του δεδομένων του. Το δικαίωμα αυτό διέπεται και από την αρχή της αναλογικότητας. Ως εκ τούτου η δημοσιοποίηση δεδομένων ενός προσώπου σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες ή άλλα προσωπικά και δη ευαίσθητα δεδομένα δεν μπορεί παρά να γίνεται με τον αναγκαίο περιορισμό των δυσμενών συνεπειών της δημοσιοποίησης και γι' αυτό με την αναγκαία ουσιαστική και δικονομική θωράκιση των διαδικασιών δημοσιοποίησης.

Το αρθ. 2 στοιχ. β' εδαφ. β' του ν.2472/1997, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του αρθ. 8 του ν.3625/2007, ορίζει ότι «Ειδικά για τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση μόνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδικήματα που αναφέρονται στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Η δημοσιοποίηση αυτή αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων, των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και προς ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων».

Είναι λοιπόν δικαιοπολιτικά ορθό και αναγκαίο να προβλεφθεί προς περαιτέρω θεσμική κατοχύρωση των δικαιωμάτων υποδίκων ή καταδίκων πως η εισαγγελική διάταξη πρέπει να είναι ειδικά και πλήρως αιτιολογημένη και να προσδιορίζεται ο τρόπος και ο χρόνος δημοσιοποίησης, με

ταυτόχρονη κατοχύρωση του δικαιώματος προσφυγής των θιγομένων προσώπων, με τη τήρηση, όμως, σύντομων προθεσμιών (2 ημερών).

Άρθρο 81

Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής πολιτικής

Με την εν λόγω τροπολογία προτείνεται η αντικατάσταση της διάταξης της παρ 1 α του άρθρου 17 του ν.3772/2009 (ΦΕΚ 112/Α).

Με την διάταξη αυτή ρυθμίστηκε η ιδιότητα του προέδρου (προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής) καθώς και του αναπληρωτή αυτού (προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης ΥΔΔΑΔ), στο Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης της Χώρας.

Με την παρ.3 του άρθρου 111 του ν.4055/2012 (ΦΕΚ 51/Α) «Καταργείται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και η υφιστάμενη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του άρθρου 49 του ν.3943/2001 μετονομάζεται σε Γενική Διεύθυνση Οικονομικών – Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ... ». Με την παρ. 2 του ν.4058/2012 (ΦΕΚ 63/Α) η ισχύς της ως άνω διάταξης αρχίζει από την 12 Μαρτίου 2012.

Την ψήφιση της εν θέματι διάταξης επιβάλλουν επιτακτικές υπηρεσιακές ανάγκες λόγω της αδυναμίας συγκρότησης του συμβουλίου αυτού, το οποίο είναι αρμόδιο για τεσσερισήμισι χιλιάδες (4.500) περίπου υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας με σωρεία θεμάτων τα οποία χρήζουν εισαγωγής σ' αυτό για κρίση ή γνωμοδότηση.

Η αδυναμία συγκρότησης του Συμβουλίου οφείλεται αφ' ενός στην αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης τριών (3) εκ των τεσσάρων (4) Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και αφετέρου στο γεγονός ότι δεν έχουν γίνει κρίσεις για την επιλογή Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων προς κάλυψη των κενών θέσεων προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του επιπέδου αυτού.

Ανεξάρτητα όμως από την κάλυψη των ανωτέρω κενών θέσεων στο μέλλον, η προτεινόμενη τροπολογία θα αντιμετωπίζει παγίως, την οποτεδήποτε τυχούσα ύπαρξη παρομοίων διοικητικών κενών.

Από την εν λόγω διάταξη δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 82

Θέσεις του προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης

Από το έτος 2010 έως σήμερα έχουν συνταξιοδοτηθεί άνω των τριακοσίων (300) σωφρονιστικών υπαλλήλων, χωρίς να έχουν γίνει νέες προσλήψεις. Η έλλειψη προσωπικού στα Καταστήματα Κράτησης δημιουργεί σοβαρά ζητήματα ασφαλείας. Με την υπ' αριθ. 19/20-6-2012 Πράξη του υπουργικού συμβουλίου εγκρίθηκε η πρόσληψη 500 υπαλλήλων για τη στελέχωση των Καταστημάτων Κράτησης. Με δεδομένες τις υπάρχουσες ελλείψεις και το γεγονός ότι αναμένεται η λειτουργία δύο (2) νέων σωφρονιστικών καταστημάτων στην Αγιά Χανίων και στο Νικηφόρο Δράμας, και δεδομένου ότι με το ν.4024/2011 καταργήθηκαν οι κενές οργανικές θέσεις στο Δημόσιο τομέα, καθίσταται αναγκαίο προς κάλυψη των υφισταμένων αναγκών να αυξηθούν οι θέσεις των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας.

Άρθρο 83

Διάθεση κατασχεμένων αυτοκινήτων σε καταστήματα κράτησης

Με το νόμο ν.3938/2011 δόθηκε η δυνατότητα στην Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα, την Ελληνική Ακτοφυλακή και το Πυροσβεστικό Σώμα να προμηθεύονται οχήματα που έχουν κατασχεθεί οποτεδήποτε ως αντικείμενα λαθρεμπορίας, ως μέσα μεταφοράς ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπορευμάτων ή παράνομων μεταναστών και ως μέσα παράνομης διακίνησης όπλων ή αρχαιοτήτων, εφόσον παρέλθουν τρεις μήνες από την ημερομηνία κατάσχεσης τους και στο διάστημα αυτό δεν έχει εκδοθεί ή δεν έχει καταστεί αμετάκλητο βούλευμα ή απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου

για την άρση της κατάσχεσης και την απόδοση των μέσων αυτών στους ιδιοκτήτες τους.

Λόγω του ότι υπάρχουν παρόμοιες αυξημένες ανάγκες στα καταστήματα κράτησης της Χώρας και χρειάζεται αντικατάσταση των οχημάτων τους, πρέπει η δυνατότητα προμήθειας οχημάτων να επεκταθεί και στα καταστήματα κράτησης της χώρας τροποποιούμενης της σχετικής διάταξης.

Άρθρο 84

Στην χώρα λειτουργούν 33 καταστήματα κράτησης και φιλοξενούνται 12300 κρατούμενοι. Η ιατρική υποστήριξη δεν είναι επαρκής, καθότι δεν υπάρχουν σε όλα τα καταστήματα μόνιμοι ιατροί και οι ελλείψεις καλύπτονται από κατ' επίσκεψη ιατρούς, ο αριθμός των οποίων έχει μειωθεί λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών. Υπάρχουν επίσης καταστήματα κράτησης όπου δεν υπηρετεί ούτε κατ' επίσκεψη ιατρός είτε λόγω απροθυμίας, είτε λόγω αποστάσεως, όπως συμβαίνει με τα καταστήματα των Γρεβενών και της Νιγρίτας Σερρών.

Πέραν του περιορισμού της ελευθερίας, δυνάμει του σωφρονιστικού μας δικαίου οι κρατούμενοι σε κανένα άλλο περιορισμό δικαιώματος δεν υποβάλλονται, πρωτίστως δε πρέπει εντός του φυλακτικού χώρου να κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην υγεία.

Παράλληλα, καθίσταται αναγκαίο για λόγους όχι μόνον ατομικούς, που δηλαδή αφορούν τον κάθε κρατούμενο, αλλά και για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, να υπάρχει συνεχής και ανελλιπής ιατρική παρακολούθηση όλων των κρατουμένων, ώστε να προλαμβάνονται και θεραπεύονται και οι ασθένειες, που ενέχουν κίνδυνο μεταδοτικότητας. Γι' αυτό λοιπόν, είναι αναγκαίο να ενισχυθούν τα καταστήματα κράτησης με ιατρικό και λοιπό βοηθητικό προσωπικό από τα οικεία νοσοκομεία, το οποίο θα παρακολουθεί, συνταγογραφεί, εκτελεί εγκαίρως αιματολογικές και λοιπές εξετάσεις σε κάθε νεοεισερχόμενο και παλαιότερο κρατούμενο, θα παραπέμπει στα νοσοκομεία και θα εκτελεί κάθε αναγκαία ιατρική πράξη, ώστε να υπάρχει συνολική θωράκιση της δημόσιας υγείας, γεγονός που δεν

αφορά μόνον τους κρατούμενους ή το προσωπικό, αλλά και την κοινωνία συνολικά.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται τέταρτη παράγραφος στο άρθρο 13 του ν. 3772/2009, που προβλέπει την παροχή υπηρεσιών υγείας στα καταστήματα κράτησης, από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των οικείων νοσοκομείων.

Άρθρο 85

Ρυθμίσεις που αφορούν στη συγκρότηση του Συμβουλίου Χαρίτων

Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με την κατά Νόμο συγκρότηση του Συμβουλίου Χαρίτων ως συνταγματικού θεσμού λειτουργούντος στους κόλπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως αυτές ανέκυψαν ως συνέπεια της έναρξης ισχύος των διατάξεων του ν.4024/2011 (Α' 226). Ειδικότερα, μετά την υιοθέτηση του ενιαίου μισθολογίου - βαθμολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπηρετεί ελάχιστος και σε κάθε περίπτωση ανεπαρκής αριθμός υπαλλήλων με βαθμό Α'. Κατά συνέπεια δε της ισχύουσας νομοθετικής απαίτησης για συμμετοχή αποκλειστικά και μόνο υπαλλήλων βαθμού Α' στο Συμβούλιο Χαρίτων και πάντοτε υπό τα σημερινά πραγματικά δεδομένα, η νόμιμη συγκρότηση του Συμβουλίου καθίσταται ανέφικτη. Ως εκ τούτου, προτείνεται η απόληψη της αναφοράς σε συγκεκριμένο βαθμό της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας και η αντικατάστασή της με πρόβλεψη συμμετοχής στο Συμβούλιο για υπαλλήλους οι οποίοι προΐστανται Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Κατ' αυτόν εξασφαλίζεται η νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του Συμβουλίου Χαρίτων, με παράλληλη διασφάλιση της επιστημονικής επάρκειας και εμπειρίας των υπαλλήλων - μελών του Συμβουλίου.

Άρθρο 86

Παροχή κοινωφελούς εργασίας

Με το ν.3904/2010 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις παροχής κοινωφελούς εργασίας και καθορίστηκε ο αριθμός ωρών κοινωφελούς εργασίας που κυμαίνονται από 100 έως 240 ώρες για ποινή ενός έτους, 241 έως 480 ώρες για ποινή από ένα έως δύο έτη και 481 έως 720 ώρες για ποινή από δύο έως τρία έτη, αντί του προϋφιστάμενου καθεστώτος, όπου καθοριζόταν ο αριθμός ωρών κοινωφελούς εργασίας που αντιστοιχούσαν σε κάθε ημέρα φυλακίσεως.

Για λόγους ισότητας ως προς την μεταχείριση των καταδικασθέντων προ της ισχύος του ν.3904/10, με αυτούς που καταδικάσθηκαν μετά την ισχύ του νόμου, πρέπει να δοθεί η δυνατότητα και στους καταδικασθέντες προ της τροποποίησης του νόμου να καθορίσουν την ποινή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3904/10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Π.Δ. 18/1989

Άρθρο 87

Αίτηση επανάληψης της διαδικασίας

Στην περ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 525 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ρητά ορίζεται ότι στην περίπτωση κατά την οποία, με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπιστώνεται παραβίαση δικαιώματος, σχετικά με την διαδικασία που τηρήθηκε ή την ουσιαστική διάταξη που εφαρμόσθηκε, η ποινική διαδικασία επαναλαμβάνεται, προς το συμφέρον του καταδικασμένου για κακούργημα ή πλημμέλημα. Παραλλήλως και στον τελευταίο σχετικό με την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης ν.3900/2010, περιλήφθηκαν διατάξεις (άρθρο 105 Α παρ. 2 και 3) που προβλέπουν την άσκηση αίτησης επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε απόφαση, η οποία, σύμφωνα με κρίση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος αναφορικά με το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου

της Σύμβασης (αρθ. 105 παρ. 1). Παρόμοια ρύθμιση προβλέπεται με το άρθρο 76 του σχεδίου νόμου για τη διαδικασία ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Έτσι, σύμφωνα με τα παραπάνω, ως αυτονόητο προκύπτει, ότι με όμοιο τρόπο επιβάλλεται να ρυθμίζονται οι υπαγόμενες στην ακυρωτική διαδικασία υποθέσεις. Γι' αυτό και για την ταυτότητα του λόγου είναι ανάγκη να υιοθετηθούν ανάλογου περιεχομένου διατάξεις και στο ΠΔ 18/1989.

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι απαραίτητες, καθόσον δεν είναι νοητό από πλευράς λειτουργίας του κράτους δικαίου να μην αρθεί το οξύμωρο να έχουν δικονομικό δικαίωμα οι πολίτες για τη δικαίωσή τους στα πεδία εφαρμογής του Κώδικα Ποινικής και Διοικητικής Δικονομίας, όχι όμως και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και των ακυρωτικών διαφορών ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 88

Άσκηση δεύτερης προσφυγής

Κατά την προϊσχύσασα ρύθμιση του άρθρου 76 παρ.1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αποκλειόταν η άσκηση δεύτερης αγωγής με το αυτό αντικείμενο από τον ίδιο ενάγοντα, ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες η πρώτη αγωγή είχε απορριφθεί για λόγους τυπικούς και η αξίωση δεν είχε υποέσει ακόμη σε παραγραφή.

Με το άρθρο 8 του ν.3659/2008 τροποποιήθηκε η πιο πάνω ρύθμιση, ως αδικαιολόγητη και αντίθετη στη γενική δικονομική αρχή που συνάγεται από τα άρθρα 222 Του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και 29 παρ.2 του π.δ.341/1978, επιτράπηκε έτσι η άσκηση νεότερης αγωγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί τελεσιδίκως για τυπικούς λόγους, τάχθηκε, ωστόσο, ταυτοχρόνως στον ενάγοντα και συγκεκριμένη επαρκής προθεσμία για την

άσκηση της νεότερης αγωγής, προκειμένου να μη διαιωνίζεται η σχετική εκκρεμότητα.

Με τη ρύθμιση αυτή, κατ' αναλογία με τις εν ισχύ διατάξεις του άρθρου 76 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, επιδιώκεται η δυνατότητα θεραπείας περιπτώσεων απόρριψης προσφυγής για τυπικούς λόγους, ώστε, πέραν των άλλων, να αποτρέπεται η ιδιαίτερα δυσμενής συνέπεια που προκαλείται από την απόρριψη αυτή και να διασφαλίζεται πληρέστερα το δικαίωμα δικαστικής προστασίας των διαδίκων. Επιτυγχάνεται, εξάλλου, για την ταυτότητα του λόγου και για λόγους ασφάλειας δικαίου το ενιαίο της αντιμετώπισης ενδίκων βοηθημάτων που απορρίφθηκαν για τυπικό λόγο.

Άρθρο 89

Αδιαμφισβήτητο γεγονός αποτελεί η σώρευση ολοένα και περισσότερων φορολογικών υποθέσεων στα διοικητικά δικαστήρια, όπου εκκρεμούν και παραμένουν αδικαστες επί σειρά ετών, αποστερώντας έτσι τη δυνατότητα εισπραξης χρημάτων και εισροής τους στα δημόσια ταμεία, εξαιτίας της βραδύτητας στην εισαγωγή τους προς εκδίκαση και της συνακόλουθης βραδύτητας στην εκκαθάρισή τους.

Ως εκ τούτου, αναγκαιότητα συνιστά η κατά προτεραιότητα εκδίκαση των φορολογικών υποθέσεων μεγάλου αντικειμένου και ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, ώστε ειδικότερα γι' αυτές να ορίζονται, συντομότερες, από τις υπόλοιπες φορολογικού- τελωνειακού χαρακτήρα διαφορές, δικάσιμοι, εξέλιξη που βάσιμα προσδοκάται ότι θα επιφέρει σημαντικό δημοσιονομικό όφελος.

ΜΕΡΟΣ Ζ '

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 90

Προκειμένου να διασφαλιστεί η δημοσιότητα και η διαφάνεια κατά τη λειτουργία των Συνταγματικώς κατοχυρωμένων Ανεξαρτήτων Αρχών και να

υιοθετηθούν νομοθετικά τα νέα νομολογιακά δεδομένα σε σχέση με τη φύση και τη λειτουργία τους, με την παρούσα ρύθμιση προτείνεται οι συνεδριάσεις ακροάσεων αυτών να είναι δημόσιες, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον Κανονισμό τους, ανάλογα με τη φύση και την αποστολή της κάθε Αρχής. Επίσης, προβλέπονται εξαιρέσεις από τον κανόνα της δημοσιότητας των συνεδριάσεών τους σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ακρόασης και διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία τους σε περίπτωση που η διαδικασία παρακωλύεται από την παρουσία τρίτων προσώπων. Προβλέπεται δε η δυνατότητα εναντιώσεως των ενδιαφερομένων στη σχετική απόφαση της Αρχής και παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση ειδικότερων σχετικών ζητημάτων με τον Κανονισμό της κάθε Αρχής. Τέλος, προβλέπονται οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με τις εκκρεμείς διαδικασίες επιβολής διοικητικής κύρωσης ενώπιον της κάθε Αρχής, καθώς και για εκείνες που έχουν ακυρωθεί δικαστικώς. Από τις διατάξεις της παρούσης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του τακτικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη.

ΜΕΡΟΣ Η΄

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ – ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 91

Εκπαιδευτικές άδειες

Με το άρθρο 92 του ν.4055/2012 "Δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής" (ΦΕΚ 51 Α΄, έναρξη ισχύος 2.4.2012) αντικαταστάθηκε το άρθρο 46 του "Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών" (ν.1756/1988, ΦΕΚ 35 Α΄) και ρυθμίστηκε το ζήτημα της χορήγησης στους δικαστικούς λειτουργούς εκπαιδευτικής άδειας απουσίας από τα καθήκοντά τους, με κατάργηση της δυνατότητας χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας για παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στην ημεδαπή.

Ήδη, όμως, υπό το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς είχε χορηγηθεί, δυνάμει της υπ' αριθ. 3523/3.2.2011 "Καθορισμός του αριθμού των δικαστικών λειτουργών στους οποίους θα χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια απουσίας για σπουδές στην ημεδαπή, για το εκπαιδευτικό έτος 2011-2012" απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ 114 Β'), εκπαιδευτική άδεια απουσίας σε δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί και παρακολουθούν αναγνωρισμένο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών σε νομική σχολή της ημεδαπής, για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012. Η συνταγματική αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης επιβάλλει τη ψήφιση της παρούσας μεταβατικής διάταξης, ούτως ώστε να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους οι δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος της ως άνω νέας ρύθμισης του άρθρου 92 του ν.4055/2012, έχουν γίνει δεκτοί και παρακολουθούν αναγνωρισμένο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών διετούς διάρκειας και οι οποίοι ευλόγως εμπιστεύτηκαν, στο πλαίσιο του προγραμματισμού της προσωπικής τους ζωής και της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, τη διατήρηση της μεταβληθείσας έννομης κατάστασης για την ολοκλήρωση των σπουδών τους, παρακολουθώντας, μάλιστα, κάποιοι απ' αυτούς πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών σε νομική σχολή πανεπιστημίου εκτός της έδρας του δικαστηρίου, στο οποίο υπηρετούν.

Άρθρο 92

Ειδική Νομική Υπηρεσία

Με την παρούσα ρύθμιση επιδιώκεται η διεύρυνση της δυνατότητας στελέχωσης της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του τρίτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν.2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 112 του ν.4055/2012, η στελέχωση και η λειτουργία της οποία μέχρι σήμερα δεν έχει προχωρήσει, τόσο ως προς την ιδιότητα, όσο κι ως προς τα απαιτούμενα προσόντα και τον χρόνο απόσπασης του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, προκειμένου να καθιερωθεί μεγαλύτερη ευελιξία και ευχέρεια στην επιλογή των προσώπων, να μεγαλώσει έτσι η

δεξαμενή από την οποία καλύπτονται οι ανάγκες στελέχωσης της εν λόγω υπηρεσίας, με τρόπο πλέον λειτουργικό και δίχως να θίγεται στην ουσία και στον πυρήνα η βούληση και ο στόχος του νομοθέτη.

Άρθρο 93

Τροποποίηση του άρθρου 56 του ν.345/1976

Μετά από αίτηση δικηγόρου και μέλους του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου των Δικηγόρων, ο οποίος κληρώθηκε ως μέλος του Ειδικού Δικαστηρίου Εκδικάσεως Αγωγών Κακοδικίας και επίλυσης των διαφορών του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, τακτικό για το έτος 2005, αναπληρωματικό για τα έτη 2006 και 2007 και τακτικό για το έτος 2008, εκδόθηκε η υπ' αρ. 1849/2009 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας η οποία ακυρώνει την εκδηλωθείσα με την προσβαλλομένη υπ' αριθ.2/16924/0022/22-4-2008 κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών παράλειψη της Διοικήσεως να καθορίσει αποζημίωση για τα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, του Ειδικού Δικαστηρίου των άρθρων 99 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος από το έτος 2005 και έως την δημοσίευση της εν λόγω αποφάσεως (8-5-2008) καθώς και η υπουργική αυτή απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν δεν καθορίζεται για τα μέλη του εν λόγω Δικαστηρίου, τακτικά και αναπληρωματικά αποζημίωση ίση με την αποζημίωση των μελών του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου.

Για τη συμμόρφωση της Διοίκησης με την υπ' αριθ.1849/2009 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, απαιτείται να γίνει τροποποίηση του άρθρου 56 του ν.345/1976 έτσι ώστε, λόγω δημοσιονομικών αναγκών, να καθορισθεί αποζημίωση των μελών του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου ίση με την αποζημίωση των μελών του α) Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 99 του Συντάγματος για την εκδίκαση των Αγωγών Κακοδικίας και β) του ως άνω Δικαστηρίου με διευρυμένη σύνθεση για την επίλυση των διαφορών του άρθρου 88 του Συντάγματος Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 94

Με το άρθρο 108 παρ.4 του ν.4055/2012 (ΦΕΚ 51 Α΄) επανήλθε σε ισχύ η παρ.2 του άρθρου 9 του ν.3689/2008 (Α΄164) ως είχε πριν από την τροποποίησή της με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.3910/2011 (Α΄11) και οι γραπτές εξετάσεις για την εισαγωγή σπουδαστών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών θα διενεργούνται εφεξής στη Θεσσαλονίκη, ενώ οι προφορικές στην Αθήνα. Ως εκ τούτου προκύπτει ανάγκη τροποποίησης και του άρθρου 7 του ν.3910/2011 (Α΄11) που αφορά τους γραμματείς τις επιτροπής, ώστε να ορίζονται ως γραμματείς για τις γραπτές εξετάσεις, υπάλληλοι της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και για τις προφορικές εξετάσεις, οι οποίες διενεργούνται στην Αθήνα, υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ώστε να περιορίζονται οι δαπάνες του διαγωνισμού και να μην δημιουργούνται προβλήματα λειτουργίας στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, λόγω και του περιορισμένου αριθμού υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτή.

Άρθρο 95

Η παράταση της προθεσμίας της παραγράφου 6 του άρθρου 10 του ν.δ. 3082/1954 μέχρι 31-12-2014 κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία μηχανοργάνωσης του αρμόδιου Τμήματος του Πρωτοδικείου Αθηνών.

Άρθρο 96

Οι δικαστικές υπηρεσίες της χώρας αντιμετωπίζουν ήδη σοβαρά προβλήματα εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού, τα οποία δυσχεραίνουν τη λειτουργία τους και δημιουργούν εμπόδια στην εκπλήρωση της αποστολής τους, που περιλαμβάνει και την έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης. Είναι γνωστές σε όλους οι μεγάλες καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην έκδοση των αποφάσεων που σε ορισμένες περιπτώσεις φτάνουν στα όρια της αρνησιδικίας. Επισημαίνεται ότι τα δικαστήρια έχουν επιβαρυνθεί με

πρόσθετη νέα ύλη (Βλ. εφαρμογή διατάξεων, περί «υπερχρεωμένων νοικοκυριών», πάταξης της φοροδιαφυγής κλπ)

Οι προσπάθειες που καταβάλλονται προς εξάλειψη των ανωτέρω φαινομένων, δεν θα έχουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, εάν δεν αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά οι μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό, με την πρόσληψη υπαλλήλων, δεδομένου ότι οι αθρόες αποχωρήσεις έχουν αποδυναμώσει των σύνολο των δικαστηρίων.

Επισημαίνεται ότι ο αριθμός των δικαστικών υπαλλήλων των δικαστηρίων και δικαστικών υπηρεσιών της χώρας που αποχώρησαν από την υπηρεσία κατά το έτος 2011 ανήλθε στο αριθμό των 428. Εκτιμάται δε ότι στο τέλος του 2012 οι αποχωρήσεις θα ανέλθουν στο αριθμό των 520 ενώ κατά το τέλος του 2013 στον αριθμό 540. Κατά συνέπεια συνολικός αριθμός αποχωρήσεων μέχρι το τέλος του 2013 θα ανέλθει στον αριθμό των 1488.

Άρθρο 97

Η ισχύς του πίνακα επιτυχόντων υποψηφίων δοκίμων Ειρηνοδικών Δ' τάξεως (Γ' 1046), του διαγωνισμού, που είχε προκηρυχθεί με τη με αριθμό 111802/4-10-2010 (Γ' 951) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (αριθ. απόφασης τροποποίησης 102545/7-10-2010 (Γ' 963) όμοια), λήγει την 31-12-2012. Από τον ανωτέρω πίνακα επιτυχόντων διορίστηκαν εκατόν εξήντα ως ειρηνοδίκες Δ' τάξεως.

Τα Ειρηνοδικεία αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα λειτουργίας με αποτέλεσμα, να υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην έκδοση αποφάσεων. Και τούτο συμβαίνει, αφενός λόγω των υπάρχουσών ελλείψεων σε ειρηνοδίκες, αφού σε σύνολο επτακοσίων σαράντα μίας (741) θέσεων υπηρετούν σήμερα, μετά το διορισμό των νέων, εξακόσιοι ογδόντα εννέα (689), και αφετέρου λόγω της αύξησης της αρμοδιότητας των Ειρηνοδικείων.

Κατόπιν τούτων, κρίνεται απαραίτητη η παράταση ισχύος του ως άνω πίνακα, επειδή από τους επιτυχόντες θα καλυφθούν τα παραπάνω κενά, καθόσον νέος διαγωνισμός είναι εξαιρετικά χρονοβόρος και δαπανηρός.

Άρθρο 98

Η τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2830/2000 έχει ως σκοπό να μην υπάρχει ανατροπή της γεωγραφικής κατανομής των Συμβολαιογράφων σε όλη την ελληνική επικράτεια. Με τη νέα αυτή ρύθμιση δεν θίγονται οι υφιστάμενες στις έδρες ή στις περιφέρειες των συγχωνευόμενων Ειρηνοδικείων θέσεις των Συμβολαιογράφων, η έδρα και η κατά τόπο αρμοδιότητα αυτών. Οι θέσεις αυτές δεν προστίθενται στις θέσεις των Συμβολαιογράφων του Ειρηνοδικείου στο οποίο συγχωνεύθηκε η περιφέρεια και η έδρα τους, οι δε συμβολαιογράφοι διατηρούν στη νέα αυτή Ειρηνοδικειακή την προτέρα έδρα και περιφέρεια αυτών.

Άρθρο 99 - Άρθρο 100

Με το άρθρο 48 του ν. 2721/1999 συνεστήθη ειδική υπηρεσία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με τίτλο "Υπηρεσία Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης" και σκοπό της την εξωτερική φρούρηση των Καταστημάτων Κράτησης την φρούρηση των νοσηλευομένων σε οποιοδήποτε θεραπευτήριο καταδίκων και υποδίκων και η συνοδεία αυτών προς ανάκριση, εμφάνιση σε δικαστήριο, ιατρική εξέταση, εκτέλεση έκτακτης άδειας ή άλλου έργου.

Λόγω του ότι ανάγκες φύλαξης και υποστήριξης έχει και η Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά και τα καταστήματα κράτησης στα οποία έχει αυξηθεί, σε άνω των τριακοσίων, ο αριθμός των διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων φύλαξης που αποχώρησαν τα τρία τελευταία έτη λόγω συνταξιοδότησης, χωρίς να αναπληρωθούν, και έτσι, υπάρχει άμεση διακινδύνευση της αποτελεσματικής και ασφαλούς φύλαξης των καταστημάτων κράτησης, είναι αναγκαίο να επεκταθεί ο σκοπός και η αποστολή της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης, ώστε, στο μέτρο του δυνατού, να ικανοποιήσει τις αυξημένες συνολικές ανάγκες προσωπικού.

Άρθρο 101

Με την προτεινόμενη διάταξη παρατείνονται οι προθεσμίες του άρθρου 37 του ν. 3904/2010, οι οποίες παρατάθηκαν με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη με αριθμό 171/2-1-2012 (ΦΕΚ 111/2-2-2012 τ. Β') , που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του, αφ' ενός μεν επειδή δεν έχουν προαχθεί στο βαθμό του Υπαρχιφύλακα υπάλληλοι της Εξωτερικής Φρούρησης, ώστε να επανδρωθούν οι Υπηρεσίες Εξωτερικής Φρούρησης, με βαθμοφόρους, αφ' ετέρου δε διότι, λόγω της έλλειψης προσωπικού, οι μεταγωγές των κρατουμένων δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν χωρίς τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρα 102 - 103 - 104

Με το άρθρο 14 του ν.2190/1994, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν.3812/2009 εξαιρέθηκαν από τις διαδικασίες επιλογής του ΑΣΕΠ διάφορες κατηγορίες προσωπικού, μεταξύ των οποίων στρατιωτικοί, το μη πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη κλπ. Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου στις διατάξεις περί μη υπαγωγής στο ν.2190/1994 υπάγονται και το προσωπικό κατηγορίας ΔΕ φύλαξης και οι εξωτερικοί φρουροί, λόγω του ότι κατά την αξιολόγησή τους προς πρόσληψη, πρέπει να ισχύει αναλογικώς, λόγω και της ομοιότητας των αναγκών ότι και για τις κατά τα ανωτέρω κατηγορίες προσωπικού των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Με το άρθρο 105 ορίζεται ο τρόπος αναπλήρωσης του Γενικού Διευθυντή Σωφρονιστικής Πολιτικής του Υπουργείου κατά την αξιολόγηση της πρόσληψης του ανωτέρω προσωπικού.

Τέλος, με το άρθρο 106 ρυθμίζονται θέματα προσωπικού.

Άρθρο 105

Με τα εδάφια 2 έως 5 του άρθρου 4 § 1 του ν.3068/2002, τα οποία προστέθηκαν σε αυτό με το άρθρο 326 παρ. 5 του ν.4072/2012 καθιερώθηκε η υποχρέωση του διαδίκου, ο οποίος δικαιώθηκε με την έκδοση δικαστικής απόφασης, ή άλλου εκτελεστού τίτλου, από τον οποίο απορρέει υποχρέωση του δημοσίου σε καταβολή χρηματικού ποσού, να προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή τραπεζής. Μείωση του ποσού της εγγυητικής επιστολής που απαιτείται, μέχρι το ήμισυ της απαίτησης, είναι δυνατή μόνο μετά από απόφαση του δικαστή που εξέδωσε την απόφαση ή ενώπιον του οποίου εκκρεμεί το ένδικο μέσο ή βοήθημα. Ειδικότερα η διάταξη έχει ως εξής:

«Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τραπεζής. Το δικαστήριο, που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου. Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του. Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης, υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο.»

Όσον αφορά, όμως, στις απαιτήσεις των εργαζομένων από την εργασία τους (είτε με δημοσίου δικαίου, είτε με ιδιωτικού δικαίου εργασιακή σχέση) η διάταξη αυτή είναι όλως ανεπιεικής, εφόσον κατά την κοινή πείρα οι εργαζόμενοι βιοπορίζονται αποκλειστικά ή σε κάθε περίπτωση κυρίως με τον μισθό που λαμβάνουν και, ως εκ τούτου, δεν έχουν την απαιτούμενη πιστοληπτική ικανότητα για να λάβουν εγγυητική επιστολή. Για να

προσκομίσουν εγγυητική επιστολή υποχρεώνονται κάθε φορά να καταθέτουν στην Τράπεζα το αντίστοιχο ποσό ως εγγύηση. Συνακόλουθα, το βάρος αυτό είναι προδήλως επαχθές για τους εργαζόμενους, αφού στην πραγματικότητα ματαιώνει την αξίωση που έχουν για εκτέλεση της ευνοϊκής γι' αυτούς δικαστικής απόφασης. Έτσι, επιβάλλεται ο αποκλεισμός εφαρμογής της ανωτέρω διατάξεως του ν.3068/2002 για τους εργαζομένους, για όλες τις απαιτήσεις τους που προέρχονται από την εργασιακή τους σχέση, ανεξαρτήτως αν συνδέονται με το δημόσιο με δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σχέση.

Άρθρο 106

Εν όψει της επικείμενης συγχώνευσης ανενεργών και υπολειπουμένων Ειρηνοδικείων, κρίνεται αναγκαία η άνω ρύθμιση, λόγω έλλειψης σχετικής διάταξης, η οποία να ρυθμίζει την τύχη των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών περίπτωση συγχώνευσης δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ '

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 107

Αντικατάσταση διάταξης

Η απόφαση 6/2011 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου έκρινε τα εξής:
«Κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος, όπως τούτο ισχύει μετά την αντικατάσταση του κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος 1975 με το από 6/17 Απριλίου 2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, "Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την προστασία του κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση τους. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα

είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι αποδέκτης της επιταγής για σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας είναι ο κοινός νομοθέτης, που θεσπίζει περιορισμό ατομικών δικαιωμάτων σύμφωνα με συνταγματική επιφύλαξη υπέρ του νόμου, την οποία και υλοποιεί, όχι δε και ο δικαστής, ο οποίος, απλώς οφείλει να ελέγχει αν η αρχή αυτή έχει τηρηθεί και, σε αρνητική περίπτωση, να αρνείται την εφαρμογή του νόμου ως αντισυνταγματικού. Η εν λόγω δε αρχή, η οποία κατατείνει στην εκλογίκευση των επαχθών παρεμβάσεων της κρατικής εξουσίας στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου και πολίτη, παραβιάζεται όταν η συγκεκριμένη κρατική παρέμβαση δεν είναι α) πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκεται με αυτήν, β) αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, με την έννοια ότι το αυτό αποτέλεσμα δεν μπορεί να επιτευχθεί με ένα ανώδυνο η ηπιότερο μέσο, και γ) αναλογική εν στενή έννοια, δηλαδή να τελεί σε εσωτερική αλληλουχία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε η αναμενόμενη ωφέλεια να μην είναι ποιοτικά και ποσοτικά κατώτερη από τη βλάβη που προκαλείται (ΟΛΑΠ 6/2009, 27/2008). Με βάση τα εν λόγω κριτήρια της αρχής της αναλογικότητας αξιολογείται και η παρεχόμενη από το άρθρο 26 παρ. 1 του Συντάγματος εξουσία του νομοθέτη να θέτει, κατά τη ρύθμιση των βιοτικών σχέσεων και τον καθορισμό των κυρώσεων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμπεριφορά των πολιτών, ελάχιστα ή ανώτατα όρια, κατ' αφηρημένη αξιολόγηση, εντός των οποίων ο δικαστής προβαίνει στην εξειδίκευση του κανόνα δικαίου, βάσει των συγκεκριμένων περιστάσεων. Στα πλαίσια της εξουσίας του αυτής ο νομοθέτης μπορεί να προσδιορίζει τόσο τις προϋποθέσεις αποζημιώσεως και χρηματικής ικανοποιήσεως όσο και το ελάχιστο ποσό στο οποίο αποτιμάται η προσβολή της τιμής και της υπολήψεως του αδικηθέντος. Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου μόνου παρ. 2 του ν.1178/1981, όπως τροποποιήθηκε με το 4 παρ. 10 εδ. β' του ν.2328/1995, η κατά το άρθρο 932 ΑΚ χρηματική ικανοποίηση του αδικηθέντος για δυσφημιστικές και εξυβριστικές πράξεις που τελέστηκαν από τηλεοπτικούς σταθμούς καθορίζεται σε εκατό εκατομμύρια

(100.000.000) δραχμές προκειμένου για σταθμούς εθνικής εμβέλειας και σε τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές προκειμένου για σταθμούς τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό. Ο καθορισμός με τη διάταξη αυτή ελάχιστου ποσού χρηματικής ικανοποίησης σκοπό έχει να διασφαλίσει την προστασία των πολιτών από ιδιαίτερα έντονες, λόγω της δημοσιότητας, προσβολές της τιμής και της υπολήψεως τους και εντάσσεται στα μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία υλοποιώντας την επιβαλλόμενη από το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος υποχρέωση της για σεβασμό και προστασία της αξίας του ανθρώπου. Όμως, η ρύθμιση αυτή αντιβαίνει στη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. δ' του Συντάγματος και την θεσμοθετούμενη με αυτήν αρχή της αναλογικότητας, καθόσον η καθιέρωση με την ως άνω διάταξη μόνο του στοιχείου της εθνικής εμβέλειας του τηλεοπτικού σταθμού για τον καθορισμό του ελάχιστου ορίου χρηματικής ικανοποίησης στο, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, ιδιαίτερα σημαντικό ποσό των 100.000.000 δραχμών, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το είδος και η βαρύτητα της προσβολής, δεν είναι εν στενή εννοία αναλογική, διότι η βλάβη που προκαλείται με την υποχρέωση καταβολής αυτού του χρηματικού ποσού είναι, στις περιπτώσεις ελαφρών εξ απόψεως είδους και βαρύτητας προσβολών, ακόμη και με την χωρική ευρύτητα που επάγεται η διάδοση αυτών μέσω τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας, στις οποίες (περιπτώσεις) και αντιστοιχεί το εν λόγω κατώτατο όριο χρηματικής ικανοποίησης, δυσανάλογα επαχθέστερη από την επιδιωκόμενη ωφέλεια του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, η τιμή και η υπόληψη του οποίου προσβλήθηκε.

Συνεπώς, η εν λόγω διάταξη ως αντισυνταγματική είναι ανίσχυρη και η εφαρμογή της από το δικαστήριο της ουσίας, με τον προσδιορισμό του καθοριζόμενου από αυτήν ελάχιστου ποσού χρηματικής ικανοποίησης, όχι ως εύλογη κατά την κρίση του, αλλά θεωρώντας ότι δεσμεύεται από την ανωτέρω διάταξη, μολονότι, κατά τις παραδοχές αυτού, το είδος και η βαρύτητα της προσβολής δε δικαιολογούν τον καθορισμό του εν λόγω

ποσού, ιδρύει τον από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ αναιρετικό λόγο.»

Η ανωτέρω απόφαση αναφέρεται σε προσβολή της προσωπικότητας από πράξεις που τελέστηκαν από τηλεοπτικούς σταθμούς, αλλά τα ίδια ισχύουν *mutatis mutandis* και για προσβολές από Εφημερίδες, καθώς και για τα περιοδικά που κυκλοφορούν μέσω των Πρακτορείων Εφημερίδων.

Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητη η κατάργηση της παραπάνω διάταξης.

Άρθρο 108

Τροποποίηση διατάξεων του ν.3386/2005

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιείται το άρ. 44 του ν. 3386/2005, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση και ολοκλήρωση θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης από αλλοδαπούς, Προβλέπεται πλέον ρητά ότι η παρακολούθηση τέτοιων προγραμμάτων συνιστά ανθρωπιστικό λόγο που δικαιολογεί την έκδοσης άδειας παραμονής.

Άρθρο 109

Τροποποίηση διατάξεων του άρθ. 18 ν.2812/2000

Η συγχώνευση των δικαστηρίων , η κατάργηση των υφισταμένων κενών οργανικών θέσεων κατά την 31^η -10-2011 σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4024/2011 και το γεγονός ότι η κινητικότητα του υπηρετούντος προσωπικού στα των δικαστηρίων και των δικαστικών υπηρεσίες της χώρας συντελείται, βάσει του υφισταμένου νομικού πλαισίου, *μόνο με αίτηση του υπαλλήλου*, επιβάλλουν την δημιουργία νέων νομικών πλαισίων.

Άρθρο 110

Μεταβατικές διατάξεις Α' Μέρους

1. Η παράταση των χρονικών ορίων της παραγραφής με το άρθρο 32 παρ. 2 στοιχείο γ ενδέχεται να θεωρηθεί δυσμενέστερη διάταξη και επομένως μη καταλαμβάνουσα πράξεις τελεσθείσες έως την έναρξη ισχύος

του παρόντος για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση. Έτσι όμως υφίσταται ο κίνδυνος να απορριφθεί το αίτημα αναβολής όσων κατηγορουμένων παρακολουθούν πρόγραμμα, εφόσον επίκειται η συμπλήρωση της παραγράφης κατά τις θεωρούμενες ως ευμενέστερες διατάξεις του άρ. 113 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα. Με την διάταξη λοιπόν της πρώτης παραγράφου, ορίζεται ότι η κατ' αποτέλεσμα μακρύτερη παραγραφή των εγκλημάτων όσων παρακολουθούν προγράμματα απεξάρτησης καταλαμβάνει και τις έως τη θέση σε ισχύ του παρόντος τελεσθείσες πράξεις (κατ' απόκλιση από το άρθρ. 2 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα). Επιδιώκεται έτσι να διευκολυνθεί η απρόσκοπτη ολοκλήρωση των προγραμμάτων απεξάρτησης από εκείνους τους κατηγορουμένους που ήδη τα παρακολουθούν, και να αποτραπεί ο κίνδυνος απόρριψης των αιτημάτων αναβολής της δίκης τους.

2. Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου επιδιώκεται να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των συμβουλευτικών ή θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης που λειτουργούν ήδη στα σωφρονιστικά καταστήματα.

3. Επειδή δεν διερευνάτο πάντοτε από τα δικαστήρια εάν το έγκλημα περί του οποίου επρόκειτο είχε τελεσθεί για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών με τη διάταξη της τρίτης παραγράφου επιδιώκεται να επεκταθεί η αναστολή εκτέλεσης των καταδικαστικών αποφάσεων σε όφελος όσων έχουν ολοκληρώσει θεραπευτικά προγράμματα σε όλους τους αμετακλήτως καταδικασθέντες για αδικήματα της παρ. 1 του άρ. 32. 1. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει επίσης και αδικήματα για τα οποία, υπό το κράτος του ν. 3459/2006 ή των προγενέστερων νόμων, δεν χωρούσε ευεργετική ρύθμιση (όπως η ληστεία χωρίς ιδιαίτερη σκληρότητα ή η έκθεση ή οι διακεκριμένες κλοπές των εδ. α' και β' του άρ. 374 του Ποινικού Κώδικα).

4. Με την διάταξη της παρ. 4 επιδιώκεται να μετριαστεί η σωφρονιστική μεταχείριση όσων υπό το κράτος του ν. 3459/2006 ή των προγενέστερων αυτού νόμων καταδικάστηκαν αμετακλήτως σε ποινές που πιθανότατα υπό την ισχύ του παρόντος θα ήταν ελαφρύτερες. Η παρούσα διάταξη δεν αποκλίνει πολύ από τις ισχύουσες περί απόλυσης υπό όρους διατάξεις,

καθώς απαιτεί την πραγματική έκτιση του 1/3 της ποινής, όπως και το άρθρο 105 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 111

Μεταβατικές διατάξεις Β' Μέρους

Κρίνονται απαραίτητες οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή τροποποιούμενων διατάξεων με τον παρόντα νόμο.

Άρθρα 112- 113

1. Τα άρθρα αυτά ορίζουν ποιες διατάξεις καταργούνται και ποιες διατηρούνται. Η διατήρηση της ισχύος της παρ. 2 του άρ. 1 του ν. 3459/2006 και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρ. 1 του ν. 3459/2006 κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να μην προκύψουν προβλήματα ως προς το χαρακτηρισμό ως ναρκωτικών των ουσιών που περιλαμβάνονται στους οικείους πίνακες Α, Β, Γ και Δ, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί.

Επίσης, διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του ν. 3459/2006 που ρυθμίζουν τα ζητήματα ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων Ελαιώνα Θηβών και Κασσάνδρας Χαλκιδικής (άρθρο 58) και τα Κέντρα Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών (άρθρο 61 του ν. 3459/2006, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011).

2. Η διάταξη προβλέπει τα εξής:

Εάν ο λόγος της αναβολής αναφανεί πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, ο διάδικος ή ο συνήγορος του υποχρεούται, με ποινή το απαράδεκτο της προβολής του λόγου αυτού ενώπιον του επ' ακροατηρίω συνεδριάζοντος δικαστηρίου, να γνωστοποιήσει αυτόν εγγράφως στον αρμόδιο εισαγγελέα, μαζί με τα έγγραφα που τον αποδεικνύουν. Για την αναβολή αποφασίζει το δικαστήριο σε συμβούλιο, αφού ακούσει τη γνώμη του εισαγγελέα χωρίς την παρουσία διαδίκων και, προκειμένου για δίκη ενώπιον των μικτών ορκωτών δικαστηρίων, το συμβούλιο των εφετών. Ο

γραμματέας της αρμόδιας εισαγγελίας ενημερώνει τους μάρτυρες και τους νομιμοποιηθέντες διαδικούς για τη νέα δικάσιμο.

Από την έως τώρα εφαρμογή της διάταξης προέκυψε ότι υπάρχει δυσλειτουργία του πρόσφατου θεσμού σχετικά με τη διαδικασία των αναβολών και δεν επέλυσε τα προβλήματα για τα οποία εισήχθη.

3. Προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΧΔΙΚ να συνεχίζει να λειτουργεί απρόσκοπτα με την υπάρχουσα σύνθεσή του και λόγω της αρχής της συνέχειας της δημόσιας διοίκησης και της ανάγκης αντιμετώπισης κρίσιμων ζητημάτων για τη λειτουργία του Ταμείου, προτείνεται η κατάργηση των παραγράφων 6, 7, 8 και 9 του ν.4043/2012, με τις οποίες συστήθηκε η θέση του Γενικού Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου. Με τον τρόπο αυτό εξοικονομούνται πόροι του κρατικού προϋπολογισμού από τυχόν δαπάνες που θα προέκυπταν από τον καθορισμό αποδοχών του Γενικού Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

4. Καταργείται η διάταξη ως μη έχουσα πλέον λόγο ύπαρξης, δεδομένου ότι το περιεχόμενο των διατάξεων του παρόντος καλύπτει και τις περιπτώσεις που ρυθμιζονταν απ' την καταργούμενη διάταξη.